

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΩΣ Η ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΕΙΚΟΝΑ

Η Οικονομική κρίση της Ελλάδος στο γερμανικό Τύπο

Αθηνά-Μαρία Χόρνεμπερ

Επιβλέπων: Στέφανος Βλαχόπουλος

Καθηγητής

Ηγουμενίτσα, Φεβρουάριος, 2018

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΩΣ Η ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΙ ΕΙΚΟΝΑ

Η Οικονομική κρίση της Ελλάδος στο γερμανικό Τύπο

Αθηνά-Μαρία Χόρνεμπερ

Επιβλέπων: Στέφανος Βλαχόπουλος
Καθηγητής

Ηγουμενίτσα, Φεβρουάριος, 2018

HOW LANGUAGE FORMS IMAGES

The Greek Economic Crisis on the German Press

Εγκρίθηκε από τριμελή εξεταστική επιτροπή

Τόπος, Ημερομηνία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Επιβλέπων καθηγητής

Όνομα Επίθετο,

τίτλος, βαθμίδα

2. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο,

τίτλος, βαθμίδα

3. Μέλος επιτροπής

Όνομα Επίθετο,

τίτλος, βαθμίδα

Ο/Η Προϊστάμενος/η του Τμήματος

Όνομα Επίθετο,

τίτλος, βαθμίδα

Υπογραφή

© Χόρνεμπερ Αθηνά-Μαρία, 2018.

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Δήλωση μη λογοκλοπής

Δηλώνω υπεύθυνα και γνωρίζοντας τις κυρώσεις του Ν. 2121/1993 περί Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ότι η παρούσα πτυχιακή εργασία είναι εξ ολοκλήρου αποτέλεσμα δικής μου ερευνητικής εργασίας, δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής ούτε προέρχεται από ανάθεση σε τρίτους. Όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν (κάθε είδους, μορφής και προέλευσης) για τη συγγραφή της περιλαμβάνονται στη βιβλιογραφία.

Χόρνεμπερ, Αθηνά-Μαρία

Υπογραφή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ευχαριστώ θερμά όλους όσους με βοήθησαν, με το δικό του τρόπο ο καθένας, στην ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας και την μεγάλη υποστήριξη που είχα από την οικογένεια μου και φίλους. Επίσης, ευχαριστώ ιδιαίτερα τον καθηγητή μου τον κύριο Στέφανο Βλαχόπουλο για τις κατευθύνσεις έρευνας που μου πρόσφερε καθώς και έκανε πολυτιμότες παρατηρήσεις και υποδείξεις.

Αφιερωμένο στη μητέρα μου και στον πατέρα μου που με βοηθήσανε να φτάσω ως εδώ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι αρχικά η διερεύνηση του γερμανικού Τύπου ως προς τα άρθρα εκείνα που αφορούν στην ελληνική οικονομική κρίση και εν συνεχεία ο σχολιασμός αυτών βάσει των σχημάτων λόγου και ιδιωματισμών/ιδιωτισμών που έχουν χρησιμοποιηθεί καθώς και το τι δηλώνουν αυτά τα μέσα.

Αρχικά γίνεται μια αναφορά στις βασικές έννοιες που θα χρησιμοποιηθούν σε όλη την έκταση του πονήματος της πτυχιακής, ενώ παράλληλα παρουσιάζεται ο τρόπος που αποδίδεται η ελληνική κρίση από τον οικονομικό και πολιτικό γερμανικό Τύπο. Επιπρόσθετα, επεξηγείται η φύση του δημοσιογραφικού λόγου δίνοντας έμφαση στη δομή του, τα είδη του και την επιρροή του, ενώ στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι πηγές του γερμανικού Τύπου που χρησιμοποιήθηκαν για το πρακτικό κομμάτι/σκέλος της εργασίας.

Για την επίτευξη λοιπόν της διερεύνησης, ακολουθήθηκε μια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Το πρώτο βήμα ήταν η αναζήτηση στο διαδίκτυο, βάσει υποκειμενικών κριτηρίων, άρθρων του γερμανικού Τύπου χρησιμοποιώντας τις λέξεις κλειδιά “Ελλάδα” και “κρίση”. Εφόσον το εκάστοτε άρθρο είχε κριθεί κατάλληλο προς χρήση στην εργασία, ακολούθησε ο εντοπισμός των ζητούμενων σχημάτων λόγου με γνώμονα τους ορισμούς αυτών, οι οποίοι είχαν δοθεί αναλυτικά στη θεωρία. Όταν πλέον είχε ολοκληρωθεί και αυτό το βήμα, σειρά είχε ο υποκειμενικός σχολιασμός της φράσης έχοντας ως κύριο κριτήριο εάν το χρησιμοποιούμενο ύφος ήταν θετικό, αρνητικό ή ειρωνικό. Σε αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί, πως όλη η αναζήτηση πραγματοποιήθηκε στη γερμανική γλώσσα.

Λέξεις-κλειδιά: Γερμανικός Τύπος, Ελληνική Κρίση, Σχήματα Λόγου, Ιδιωματισμοί/Ιδιωτισμοί, Η Φύση Του Δημοσιογραφικού Λόγου

ABSTRACT

The purpose of the present senior thesis is initially an insight into the German Press regarding the articles referring to the greek economic crisis and subsequently an extensive commentation of them based on the figures of speech (similes, metaphors) and idiomatic expressions/ idioms used in them as well as their connotations.

Firstly, a theoretical approach of the terms involved throughout the present study is attempted while at the same time the way the Greek crisis is presented on the financial and political German Press is exhibited. Additionally, the nature of journalistic language is explained giving emphasis on its structure, its genres and its dynamic influence while the German Press references used in the practical aspect of this study are also mentioned.

To the accomplishment of this research, a certain methodology has been applied. The first step to take was the 'internet search'-based on personal criteria-of articles of the German Press using the 'key' terms 'Greece' and 'crisis'. Once each article was considered to be appropriate for being used in the study, the necessary figures of speech were located based on their definitions stated in the theoretical framework. Last but not least, a subjective commentation of each phrase was attempted judging the implying connotations as positive, negative or ironic to name but a few. It has to be stated that the whole research was accomplished in the German language.

Keywords: German Press, Greek Economic Crisis, Figures of Speech, Idiomatic Expressions, Nature Of Journalistic Language

ABSTRAKT

Der Zweck der vorliegenden Abschlussarbeit ist zunächst ein Einblick in die deutsche Presse betreffend der Artikel, die sich auf die griechische Wirtschaftskrise beziehen, und zweitens deren umfangreiche Kommentierung anhand der Redewendungen (Gleichnisse, Metaphern) sowie der idiomatischen Ausdrücke.

Zunächst wird versucht, einen theoretischen Ansatz für die in der vorliegenden Studie verwendeten Begriffe zu finden, und gleichzeitig wird gezeigt, wie die griechische Krise in der finanziellen und politischen deutschen Presse dargestellt wird. Darüber hinaus wird das Wesen der journalistischen Sprache erklärt, wobei auf ihre Struktur, ihre Genres und ihren dynamischen Einfluss hingewiesen wird, während ebenfalls auf die Quellen der deutschen Presse, die im praktischen Aspekt dieser Studie verwendet werden, nachgewiesen wird.

Zur Durchführung dieser Untersuchung wurde eine bestimmte Methodik angewendet. Der erste Schritt war die "Internet-Suche" nach Artikeln der deutschen Presse anhand der Schlüsselbegriffe "Griechenland" und "Krise". Sobald jeder Artikel für die Verwendung in der Studie als geeignet angesehen wurde, wurden die erforderlichen Redewendungen anhand ihrer im theoretischen Rahmen festgelegten Definitionen festgestellt. Schließlich wurde eine subjektive Kommentierung jeder Phrase versucht, um die Konnotationen als positiv, negativ oder ironisch zu bezeichnen. An dieser Stelle soll betont sein, dass die gesamte Durchführung in deutscher Sprache erfolgt.

Schlüsselwörter: Deutsche Presse, Griechische Wirtschaftskrise, Redewendung, Idiomatische Ausdrücke, Journalistische Sprache

Περιεχόμενα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	7
ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	8
ABSTRACT.....	9
ABSTRAKT	10
Περιεχόμενα.....	11
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	12
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	12
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
1. Ερευνητικό ερώτημα και δομή της εργασίας.....	13
2. Ο ρόλος των ημερομηνιών στα άρθρα του γερμανικού Τύπου	14
I. Γενικό Μέρος.....	15
1. Σχήματα Λόγου.....	15
1.1 Τι είναι η παρομοίωση.....	15
1.2 Τι είναι η μεταφορά.....	16
2. Τι είναι ο ιδιοματισμός/ιδιωτισμός και πως λειτουργεί.....	17
3. Τι είναι ο δημοσιογραφικός λόγος	19
4. Η φύση των πηγών	21
II. Ειδικό Μέρος.....	25
1. Η Ελλάδα μέσα στο γερμανικό τύπο.....	25
1.1 BILD.....	25
1.2 DER SPIEGEL.....	26
1.3 DER TAGESSPIEGEL	29
1.4 DIE WELT.....	30
1.5 Die Zeit	34
1.6 Frankfurter Allgemeine Zeitung.....	38
1.7 Handelsblatt	41
1.8 Süddeutsche Zeitung	42
1.9 Taz.....	44
1.10 Συγκεντρωτικός πίνακας ευρημάτων πρακτικού μέρους	46
III. Γενικό Συμπέρασμα.....	48
ΠΗΓΕΣ ΑΡΘΡΩΝ.....	50
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	52

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	54
-------------------------	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1.10 [Συγκεντρωτικός πίνακας ευρημάτων πρακτικού μέρους].....	46
---	----

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. [Από τον ηλεκτρονικό τύπο “FAZ”, παράδειγμα].....	21
---	----

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Ερευνητικό ερώτημα και δομή της εργασίας

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του γερμανικού Τύπου ως προς τα άρθρα εκείνα που αφορούν την ελληνική οικονομική κρίση και ο σχολιασμός αυτών με βάση τα σχήματα λόγου και των ιδιωτισμών που έχουν χρησιμοποιηθεί καθώς και το τι δηλώνει το καθετί.

Στο πρώτο κεφάλαιο, στο γενικό μέρος αναλύω τη θεωρία για το τι εστί σχήματα λόγου με τα υποκεφάλαιά του: Τι είναι παρομοιώσεις και τι η μεταφορά. Στη συνέχεια, στο δεύτερο κεφάλαιο εξηγώ συγκεκριμένα τι είναι ο ιδιοματισμός και ο ιδιωτισμός, τις διαφορές μεταξύ τους και πώς λειτουργούν μέσα σε ένα κείμενο. Σημαντικό είναι το τρίτο κεφάλαιο που ακολουθεί όπου γίνεται αναφορά στο δημοσιογραφικό λόγο. Συγκεκριμένα θα ασχοληθώ με τα άρθρα εφημερίδων. Θα επεξηγήσω το λόγο που οι συντάκτες επιλέγουν να αποτυπώσουν τις ιδέες τους με τον έκαστο τρόπο καθώς και τη χρήση δημοσιογραφικών ειδών που κάνουν ώστε να γίνει ευκολότερη κατανόηση της εργασίας. Τέλος, στο τέταρτο κεφάλαιο απαριθμώ τις εφημερίδες από τις οποίες έλαβα υλικό και διαχωρίζω τις κατηγορίες που ανήκουν όπως αν είναι εθνική, καθημερινή, με ποια θέματα ασχολούνται, δηλαδή οικονομικά ή πολιτικά και το πότε έχουν ιδρυθεί.

Στο ειδικό μέρος, υπάρχει ένα κεφάλαιο που συμπεριλαμβάνονται όλες οι γερμανικές εφημερίδες με τα άρθρα όπου κύριο κριτήριο διαχωρισμού είναι το ύφος εάν ήταν θετικό ή αρνητικό καθώς τονίζω και τη σημασία των σχημάτων λόγων και των ιδιωτισμών που έχω βρει σε κάθε απόσπασμα. Σημαντικό ήταν επίσης, να τονίσω εάν κάποια εφημερίδα ήταν φιλελληνική ή όχι. Ξεκάθαρη εικόνα για αυτό το κομμάτι υπάρχει στο προτελευταίο υποκεφάλαιο που έχω φτιάξει έναν πίνακα με τις εφημερίδες και τους τίτλους των άρθρων τους που σημειώνω την αρνητική ή τη θετική στάση που ενδέχεται να έχουν.

Με βάση την κατάσταση που υπάρχει στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στην Ελλάδα που τη διατρέχει η οικονομική κρίση και τη Γερμανία που συμμετέχει ενεργά σε όλο αυτό, σκέφτηκα να ερευνήσω τον γερμανικό Τύπο σε ότι αφορά την τρέχουσα ελληνική οικονομική κρίση και να διατυπώσω μια συγκεκριμένη άποψη που μπορεί να έχει μια άλλη χώρα για την Ελλάδα την τωρινή περίοδο. Εξού και πρόσθεσα και τα γλωσσικά φαινόμενα που προανέφερα μιας και έχουν την ικανότητα να κάνουν το λόγο πιο εκφραστικό και ζωντανό με αποτέλεσμα να νιώσει και ο δέκτης επακριβώς την κατάσταση.

Ακολουθήθηκε λοιπόν μια συγκεκριμένη μεθοδολογία. Το πρώτο βήμα ήταν η αναζήτηση στη γερμανική γλώσσα στο διαδίκτυο, βάσει υποκειμενικών κριτηρίων, άρθρων του γερμανικού Τύπου χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις κλειδιά «Ελλάδα» και «οικονομική κρίση στην Ελλάδα». Εφόσον θεώρησα ότι το εκάστοτε άρθρο ήταν κατάλληλο για να το προσθέσω στην εργασία, εντόπισα τα ζητούμενα σχήματα λόγου με

γνώμονα τους ορισμούς αυτών που είχα αναλύσει στη θεωρία. Όταν ολοκλήρωσα και αυτό το βήμα, σχολίαζα τη φράση έχοντας ως κύριο κριτήριο εάν το χρησιμοποιούμενο ύφος ήταν θετικό, αρνητικό ή ειρωνικό.

2. Ο ρόλος των ημερομηνιών στα άρθρα του γερμανικού Τύπου

Στα πλαίσια της έρευνας για την εικόνα της Ελλάδας στα ξένα ΜΜΕ εξετάστηκαν οι ηλεκτρονικές ιστοσελίδες των γερμανικών εφημερίδων Bild, der Spiegel, der Tagesspiegel, die Welt, die Zeit, Frankfurter Allgemeine, Handelsblatt, Süddeutsche Zeitung και Taz, στο χρονικό διάστημα Ιανουάριος 2010 μέχρι και το 2017.

Παρατηρείται πώς όταν πρωτοξέσπασε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα ο γερμανικός Τύπος ήταν πιο επικριτικός απέναντι στον ελληνικό λαό με αρνητικά σχόλια. Όσο περνούσαν τα χρόνια, στα πιο σύγχρονα άρθρα κυρίως από το 2016 και μετά τα σχόλια έπαιρναν ολοένα και μια πιο θετική χροιά μιας και φαινόταν να αλλάζει η πορεία της ελληνικής πολιτικής αλλά και η συνεργασία της με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

I. Γενικό Μέρος

1. Σχήματα Λόγου

«Ο λόγος ο γραπτός είτε ο προφορικός παρουσιάζει ιδιοτροπίες δηλαδή κάποιου εκφραστικοί τρόποι είναι διαφορετικοί από τους κανονικούς, ως προς την έννοια και τη θέση των λέξεων. Έχουν διάφορες ονομασίες όπως είναι οι παρομοιώσεις, οι μεταφορές κλπ. Με τα σχήματα λόγου πετυχαίνουμε να γίνεται ο λόγος πιο εκφραστικός και ζωντανός και κυρίως μπορούμε να τονίσουμε και το συναίσθημα για το οποίο γράφουμε ή λέμε και έτσι να το νιώσει και ο δέκτης επακριβώς» (Stratilio, 2014).

1.1 Τι είναι η παρομοίωση

«Οι παρομοιώσεις είναι πολλές και προέρχονται κυρίως από το φυσικό περιβάλλον κάθε λαού (φυτικό και ζωικό βασίλειο), τις κλιματολογικές συνθήκες μέσα στις οποίες ζει, τη θρησκεία, τη μυθολογία και τον πολιτισμό του γενικότερα» (Μπόλλα-Μαυρίδου, 1996: 100). Επιπλέον, ο Θαβώρης (1966) πιστεύει πως «σε μια παρομοίωση δεν αναφέρονται πάντα σε πράγματα κατασκευασμένα από τον άνθρωπο καθώς πρόκειται συνήθως για οικεία πράγματα της καθημερινής ζωής.»

Η παρομοίωση είναι το σχήμα λόγου για να τονίσουμε την ιδιότητα ενός προσώπου που θέλουμε να συγκρίνουμε με κάποιο άλλο που έχει το ίδιο γνώρισμα σε μεγαλύτερο βαθμό. Για να μπορέσουμε να συγκρίνουμε σωστά, χρησιμοποιούμε και τις εξής λέξεις: σαν, όπως, λες και, καθώς. Επιπλέον, «η παρομοίωση μοιάζει αρκετά με τη μεταφορά γιατί και εδώ «μεταφέρεται» μια ιδιότητα από ένα πρόσωπο, πράγμα κλπ σε άλλο» (Φανιάδης, 2012). Κατά τον Αριστοτέλη βέβαια, είναι αισθητικά αμεσότερη και ελκυστικότερη και έχει μεγαλύτερη πυκνότητα. «Είναι μια μεταφορά που διαφέρει από εκείνην μόνο στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η παρουσίαση· αυτός είναι και ο λόγος που είναι λιγότερο ευχάριστη, γιατί είναι μακρότερη ως διατύπωση και δεν λέει ότι αυτό είναι εκείνο — δεν λέει, επομένως, αυτό που αναζητεί η ψυχή του ακροατή. Αναγκαστικά λοιπόν κομπότρη και χάρη έχουν οι εκφράσεις και τα ενθυμήματα που μας βοηθούν να κατανοούμε και να αποκτούμε καινούργια γνώση γρήγορα. » (Αριστοτέλης, Ρητορική, 1412b-1413b)

Τέλος, η Tomenendalová (2006: 8) «θεωρεί τις παρομοιώσεις υποκατηγορία των παγιωμένων εκφράσεων» τις οποίες θα αναλύσω στο επόμενο κεφάλαιο (2.)

1.2 Τι είναι η μεταφορά

Η μεταφορά παρατηρείται πως από την αρχαιότητα μέχρι και στις μέρες μας υπάρχει σε όλες τις γλώσσες. Αρχικά, ο Αριστοτέλης «χρησιμοποιεί τη μεταφορά για να ερμηνεύσει τη λειτουργία και άλλων σχημάτων που είτε συγγενεύουν μαζί της, είτε προϋποθέτουν τη μεταφορική λειτουργία, όπως η παρομοίωση, το αίνιγμα, το ευφυολόγημα, το γνωμικό, η υπερβολή. Ειδικότερα, η παρομοίωση ερμηνεύεται ως απλούστερη και ανεπτυγμένη μεταφορά, κατά την οποία οι δυο όροι που παραβάλλονται δεν ταυτίζονται πλήρως, αλλά συμπαρατίθενται» (Περί Ποιητικής, XXI 4-7,1457 ρ6-2) όπως αναφέραμε με περισσότερη λεπτομέρεια στη προηγούμενη υποενότητα.

Πολλές λέξεις δεν λαμβάνονται με την ίδια σημασία αλλά ευρύνονται και σε άλλες έννοιες άλλων λέξεων κυρίως λόγω ομοιότητας στη χρήση τους. Αποδίδουν μια διαφορετική ιδιότητα που ουσιαστικά δεν υπάρχει στην πραγματικότητα. Για παράδειγμα «Ο Κώστας έχει χρυσή καρδιά» εννοώντας πως ο Κώστας είναι πολύ καλό παιδί. Όπως επισημαίνει και ο Μπαμπινιώτης (1998) η μεταφορά ορίζεται συμβατικά ως το «σχήμα λόγου, κατά το οποίο ένα αντικείμενο ή μια αφηρημένη έννοια δεν εκφράζονται με το αντίστοιχο κυριολεκτικό τυπικό στοιχείο της γλώσσας, αλλά υποδηλώνονται με άλλη λέξη ή φράση με την οποία έχουν ένα ή περισσότερα κοινά σημασιολογικά χαρακτηριστικά». Επιπρόσθετα, «η μεταφορά αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους μηχανισμούς επέκτασης του σημασιολογικού φορτίου των λέξεων μιας γλώσσας» (Καραντζόλα & Φλιάτουρας, 2004· Ξυδόπουλος, 2008).

Πιο αναλυτικά, σύμφωνα με τη γνωσιακή θεωρία των Lakoff και Johnson (1980, 1999), «η μεταφορά είναι μια βασική νοητική λειτουργία διαμέσου της οποίας κατανοούμε τον κόσμο, συλλαμβάνουμε αφηρημένες έννοιες και προσφέρουμε στη σκέψη μας τη δυνατότητα να λειτουργήσει σε αφηρημένο επίπεδο. Δηλαδή είναι μια διαδικασία της σκέψης και έκφρασης για την εμπειρία μας και όχι απαραίτητα ένα γλωσσικό φαινόμενο.» Γενικά, για να κατανοηθεί μια μεταφορική έκφραση πρέπει να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια και ως προς τη γνώση σε σχέση με τη κυριολεξία καθώς εκεί φαίνεται το προφανές.

Τέλος, η Δημητρακοπούλου (1990: 461) θεωρεί πως, «καθιερωμένες ή μη μεταφορές ό,τι χρησιμοποιούνται συνέχεια και δημιουργικά από τους ομιλητές και είναι επιπλέον μία από τις κύριες, αν όχι η κύρια πηγή των σημασιολογικών αλλαγών».

2. Τι είναι ο ιδιοματισμός/ιδιωτισμός και πως λειτουργεί

Ο όρος ιδιοματισμός και ιδιωτισμός είναι παγιωμένες εκφράσεις. Όπως ορίζει ο Reagan (1987: 417-441) για την παγιωμένη έκφραση «είναι η συλλογή (collection) λέξεων και όχι ως η σειρά (string), γιατί κάποιες παγιωμένες εκφράσεις είναι διακεκομμένες, π.χ. πουλάει σε κάποιον αγριάδα. Για το λόγο αυτό κάποιες φορές είναι δύσκολο να αποφασίσει κανείς ποιες λέξεις αποτελούν μια παγιωμένη έκφραση. Προτείνει, λοιπόν, δύο κριτήρια: αν μια λέξη μπορεί να μετακινηθεί ή να αντικατασταθεί χωρίς να καταστρέψει το παγιωμένο νόημα, είναι πιθανό να μην αποτελεί τμήμα της παγιωμένης έκφρασης, π.χ. πουλάει στον Κώστα/Γιώργο αγριάδα. Το άλλο κριτήριο αφορά το συνδυασμό με διάφορους τρόπους των συστατικών της παγιωμένης έκφρασης. Συγκεκριμένα, οι αλλαγές που δεν γίνονται δεκτές αποτελούν ένδειξη παγίωσης. Βέβαια, σε γενικές γραμμές όλες οι παγιωμένες εκφράσεις αποδέχονται κάποιες μετατροπές, καθώς είναι ελάχιστες αυτές που δε δέχονται καμία. Έτσι, ενώ σημασιολογικά οι παγιωμένες εκφράσεις λειτουργούν ως σύνολο, συντακτικά είναι σαν να αποτελούνται από τμήματα το καθένα από τα οποία έχει διαφορετικό βαθμό παγίωσης.»

Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ο Fraser (1970: 22-42), «οι παγιωμένες εκφράσεις χρησιμοποιούνται για να υποδηλώσουν μια συγκεκριμένη εκτίμηση ή στάση απέναντι στα πράγματα.» Στη συνέχεια, παρατηρεί ο Fraser, ότι οι παγιωμένες εκφράσεις τυπικά «σχετίζονται με σχετικά ανεπίσημα ή καθομιλούμενα ιδιώματα καθώς και με την λαϊκή γλώσσα και τον προφορικό πολιτισμό.» Επίσης, ο Nunberg (1994: 491-538), μελετώντας την αγγλική λέξη *idiom*, επεσήμανε ότι έχει δύο σημασίες. «Δηλώνει τόσο την παγιωμένη έκφραση, όσο και μια ποικιλία της γλώσσας που δεν προσαρμόζεται μόνο στους κανόνες της γραμματικής, αλλά και στην κανονική, συμβατική χρήση των φυσικών ομιλητών. Σύμφωνα με την άποψή του, οι δύο σημασίες της λέξης συνδέονται, καθώς οι παγιωμένες εκφράσεις εμπεριέχουν ιδιοσυγκρασιακά μέρη της φράσης που σχηματίζεται στο λαϊκό λόγο και δεν είναι διαθέσιμα στον ομιλητή που έχει μάθει τη γλώσσα με κανόνες και όχι μέσα από την καθημερινή ομιλία».

Για τις παγιωμένες εκφράσεις χρησιμοποιούνται σήμερα στην ελληνική βιβλιογραφία διάφοροι όροι. «Πολύ συχνή είναι η χρήση του όρου ιδιωτισμοί (Μότσιου, 1987) ή ιδιοματισμοί».

Με βάση το Λεξικό Της Κοινής Νεοελληνικής (1998) «Ιδιωτισμός είναι μια έκφραση με ιδιαίτερη σημασία ή σύνταξη που λέγεται σε μια γλώσσα π.χ. «μαλλιά κουβάρια», «φωτιά και λάβρα», «άρων άρων»: Λαϊκοί /λόγιοι ιδιωτισμοί, καθώς είναι στοιχεία εκφραστικά και αναντικατάστατα, που πλουτίζουν την κοινή γλώσσα.» Το λεξικό τονίζει πως είναι διαφορετικό από τον ιδιοματισμό. «Ο ιδιοματισμός είναι ένα γλωσσικό φαινόμενο που εμφανίζεται σε τοπικές γλώσσες για παράδειγμα διαλέκτους, αλλά δε συνηθίζεται ή είναι άγνωστο στην κοινή μορφή μιας γλώσσας.»

Ο Mejrí (2004: 231-243) επισημαίνει ότι «η ιδιοματικότητα (idiomaticité) φαίνεται να περιγράφει ένα γενικό φαινόμενο που αναφέρεται στις γλώσσες και παρουσιάζει αυτό που θεωρείται ως ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, ειδικό ή, με έναν ιδιαίτερο τρόπο, αποκλειστικό σε μια γλώσσα. Επιπλέον, κάνει τη γενική παρατήρηση ότι, όσον αφορά την ορολογία, θα μπορούσε να πει κανείς ότι η φρασεολογία (phraséologie) είναι πολύ πιο συχνή στη γερμανική και ρωσική βιβλιογραφία, ότι η ιδιοματικότητα (idiomaticité) είναι πιο γενικής χρήσης και η παγίωση (figement) πρόσφατη. Στη γερμανική βιβλιογραφία χρησιμοποιούνται οι όροι Phraseologismus, Idiom, Idiomatik, Idiomatismus και η δανεισμένη τον 17ο αιώνα από τα γαλλικά λέξη Phrase όπως και εμφανίστηκε τον ίδιο αιώνα στη Γερμανία η λέξη idiom.» Με βάση το γερμανικό λεξικό Duden (1888) η λέξη idiom έχει τη σημασία «ιδιόμορφη διάλεκτος/γλώσσα»

«Ακόμη, κάτω από την επίδραση ανάλογων εκφράσεων ξένων γλωσσών δημιουργήθηκε η λέξη Redewendung (phrase)» (Fleischer, 1982: 9). Επειδή λοιπόν, «οι παγιωμένες εκφράσεις δεν δημιουργούνται κάθε φορά εκ νέου ως στοιχεία της ομιλίας ή του κειμένου, αλλά βρίσκονται στη διάθεση σε αυτόν που θα τα χρησιμοποιήσει ήδη έτοιμα. Είναι πρωτότυπο δημιούργημα κάθε γλώσσας, συνήθως δε μεταφράζονται κατά λέξη από τη μια γλώσσα στην άλλη, ούτε υπάρχει πάντα αντίστοιχο ισοδύναμο», (Αναστασιάδη-Συμεωνίδη κ' Ευθυμίου, 2006).

«Οι ιδιωτισμοί έχουν αυξημένη εξάρτηση τόσο από το γλωσσικό όσο και από το εξωγλωσσικό περιβάλλον» (Μότσιου, 1987: 250) και σύμφωνα με την Παριανού (1998: 113) «η προϋπόθεση για τη σωστή χρήση τους είναι η γνώση του επιπέδου της γλώσσας (π.χ. καθομιλουμένης), της υφολογικής αξίας τους (π.χ. η διαφορά μεταξύ των εκφωνημάτων “Θα σκάσεις να ησηχάσουμε” και “Ηρεμήστε σας παρακαλώ”) και των περιορισμών τους (π.χ. σε συγκεκριμένα είδη κειμένων, σε προφορικό επίπεδο).»

«Δε σημαίνει απαραίτητα ότι οι παγιωμένες εκφράσεις είναι σταθερές σε μία γλώσσα, ούτε όσον αφορά τη σύνταξη, ούτε όσον αφορά τη σημασία» (G. Gross, 1996: 6). Απλά επειδή οι παγιωμένες εκφράσεις είναι ιδιαίτερες σε κάθε γλώσσα, οι ξένοι πρέπει να τις μαθαίνουν απ' έξω. Επομένως, «μια παγιωμένη έκφραση είναι κάτι που ένας χρήστης της γλώσσας μπορεί να μην το γνωρίζει, ενώ γνωρίζει όλα τα άλλα μέσα στη γλώσσα» (Fillmore, Kay, & O' Connor, 1988: 504).

Επειδή όλοι αυτοί οι όροι δεν διαφέρουν στη τελική ιδιαίτερα μεταξύ τους, καταλήγουμε στο πρόβλημα ότι δεν είναι τόσο αισθητές οι διαφοροποιήσεις με αποτέλεσμα μερικές φορές να τα χρησιμοποιούμε όλα με την ίδια έννοια. Δηλαδή είτε πούμε ιδιοματισμό είτε ιδιωτισμό ή φρασεολογία μπορεί κανείς να τα εκλάβει για συνώνυμες λέξεις.

«Γενικά, τις παγιωμένες εκφράσεις τις βρίσκουμε σε βιβλία για μαθητές, στα ΜΜΕ, σε διαφημίσεις, σε λογοτεχνικά κείμενα, σε εφημερίδες» (Fleischer, 1982: 228, Gläser, 1998: 125, Malá, 2004: 8). Όπως δηλώνει ο Burger (1998: 147) «εκεί που χρησιμοποιούνται πιο συχνά η παγιωμένες εκφράσεις είναι στους τίτλους των πρωτοσέλιδων των εφημερίδων και γενικά στα κείμενα των εφημερίδων». Με λίγα λόγια υπάρχουν σε κάθε είδους κειμένου.

3. Τι είναι ο δημοσιογραφικός λόγος

«Το δημοσιογραφικό κείμενο αποτελεί το χώρο όπου πραγματώνεται η «γλώσσα» των ειδήσεων, μια γλώσσα που χρησιμοποιεί λεκτικά μέσα με μεγάλη εκφραστική δύναμη, όπως παροιμιώδης και ευαγγελικές ρήσεις, παροιμίες, αινίγματα, ιδιωτισμούς κ.ά. Οι γλωσσικές αυτές επιλογές είναι απαραίτητες για την αποτελεσματικότητα του δημοσιογραφικού λόγου, καλύπτονται όμως από σημασιολογικό μυστήριο για τον μη φυσικό ομιλητή που θα επιχειρήσει την προσπέλασή τους» (Συμεωνίδου-Χριστίδου, 1997: 28).

Ο δημοσιογραφικός λόγος είναι ένα από τα είδη λόγου μαζικής επικοινωνίας που παράγεται από τις εφημερίδες, το ραδιόφωνο και την τηλεόραση. «Πλέον στις μέρες μας, ο έντυπος δημοσιογραφικός λόγος (εφημερίδες, περιοδικά) δεν προτιμάται τόσο με συνέπεια να μην καταναλώνεται τόσο διότι δεν είναι πια ο μοναδικός φορέας πληροφοριών. Αυτή η εξέλιξη ξεκίνησε με την εμφάνιση του ραδιοφώνου και εδραιώθηκε με την τηλεόραση και κατέληξε ο ρόλος τη εφημερίδας να είναι σχολιογραφικές αποειδησεογραφικές» (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, n.d.). Η επεξεργασία, ο σχολιασμός της, η ανάλυσή της και η σύγκρισή της με άλλες ειδήσεις είναι κυρίαρχο στο δημοσιογραφικό λόγο. Επιπρόσθετα, όπως αναφέρει το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στο «ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ» «Η εφημερίδα είναι ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας. Σκοπός της η συγκέντρωση πληροφοριών, η επιλογή, επεξεργασία, μεταφορά της είδησης, η παροχή στοιχείων που είναι χρήσιμα για την κατανόηση και αξιολόγηση των γεγονότων. Χαρακτηριστικό της η άμεση πληροφόρηση.»

Ο Άρης Κουμπάρελης αναφέρει στις σημειώσεις του για το μάθημα «Δημοσιογραφία & Δημόσιος Λόγος» πως «τα κύρια είδη του δημοσιογραφικού λόγου είναι η είδηση, το ρεπορτάζ και ο σχολιασμός. Τα χαρακτηριστικά του είναι η είδηση η επεξεργασία και ο σχολιασμός της. Επιπλέον, δημοσιογράφος είναι αυτός που ξέρει να χειρίζεται καλά τη γλώσσα καθώς ο λόγος είναι το βασικό συστατικό της επικοινωνίας.»

«Ο χώρος των εφημερίδων και των περιοδικών περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον Crystal (1997: 392), το μεγαλύτερο φάσμα διακριτών γλωσσολογικά ποικιλιών από οποιονδήποτε άλλο τομέα της μελέτης της γλώσσας». Στις σελίδες του έντυπου και ηλεκτρονικού τύπου εντοπίζεται πλήθος κειμενικών ειδών και συνδυάζεται δυναμικά ο αφηγηματικός με τον μη αφηγηματικό λόγο: κύρια άρθρα συνυπάρχουν με διαφημίσεις, ρεπορτάζ και συνεντεύξεις εναλλάσσονται με μικρές αγγελίες, γελοιογραφίες και ωροσκόπια κ.λπ. (Γεωργακοπούλου & Γούτσος, 1999: 240).

Ο δημοσιογραφικός λόγος, κατα τον Χατζησαββίδη (2000) «μπορεί να έχει άμεση σχέση και με προπαγανδιστικούς μηχανισμούς, κρατικούς και ιδιωτικούς, που διαθέτει είτε η πολιτική είτε η οικονομική είτε η κοινωνική εξουσία.» Μια άλλη διαπίστωση του στο

βιβλίο του “Ελληνική γλώσσα και δημοσιογραφικός λόγος”,(σελ. 33) «ο δημοσιογραφικός λόγος είναι δημόσιος λόγος, είναι πληροφοριακός, συχνά ιδεολογικά φορτισμένος, πειθαναγκαστικός, σπάνια επιστημονικός και πιο σπάνια λογοτεχνικός, αποφεύγει την πολυσημία, είναι ακριβολόγος, σαφής, σύντομος, υπακούει στους κανόνες της κοινωνικά αποδεκτής μορφής της γλώσσας, η δε δομή του δημοσιογραφικού κειμένου είναι προσανατολισμένη προς την αποτελεσματική πρόσληψή του από το δέκτη». Ο Χατζησαββίδης (1999: 48-52) διακρίνει τέσσερα είδη του δημοσιογραφικού λόγου:

- i. Ο ειδησεογραφικός λόγος, έχει πληροφοριακό χαρακτήρα που περιλαμβάνει κείμενα όπως οι ειδήσεις, ο σχολιασμός και τα ρεπορτάζ. Ο στόχος του είναι η παροχή πληροφοριών σχετικά με επικαιρικά θέματα. Το ύφος είναι ουδέτερο και συχνά χρησιμοποιούνται “κλισέ” εκφράσεις.
- ii. Ο σχολιογραφικός λόγος, έχει διάφορα είδη κειμένων όπως τα άρθρα, τα σχόλια, τα χρονογραφήματα, οι επιφυλλίδες, οι κριτικές και τα παραπολιτικά σημειώματα. Έχει ως στόχο τον σχολιασμό, την ανάλυση και την άσκηση κριτικής στα τρέχουσα επίκαιρα γεγονότα προβάλλοντας επιχειρήματα διαφόρων απόψεων καθώς περιλαμβάνει προσωπικό ύφος του συντάκτη.
- iii. Ο λόγος της συνέντευξης περιλαμβάνει ερωτήσεις από τον δημοσιογράφο κατά τη διάρκεια μιας προφορικής συνέντευξης.
- iv. Ο λόγος των τίτλων, περιλαμβάνει τους τίτλους δημοσιογραφικών κειμένων στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο. Τοποθετούνται σε συγκεκριμένο χώρο οι οποίοι έχουν σύντομο ρόλο και ιδιαίτερη λειτουργία καθώς διαμορφώνονται και έτσι τα χαρακτηριστικά τους. Πρόκειται, όπως τονίζει ο Πολίτης (2001a: 80), για «ένα μικροκείμενο με αναγνωρίσιμο ύφος, συνοχή και σχετική αυτονομία από το επερχόμενο ειδησεογραφικό άρθρο».

Όσο αφορά συγκεκριμένα το διαδίκτυο, το κείμενο γράφεται με την μορφή αρχείου. Συνήθως όπως επισημαίνουν ο Νεκτάριος Μπεχράκης και Χρήστος Νικολαΐδης (2014) «το κείμενο στην αρχική μορφή του είναι η περίληψη και συνεχίζεται με ειδικό σήμα υπερδεσμό και συνεχίζεται με την μορφή έντονων γραμμμάτων με χρώμα όπου με το ποντίκι κλικάροντας σε αυτό, το κείμενο φαίνεται ολόκληρο. Εύκολα μπορεί να γίνει η εναλλαγή θεμάτων έτσι και με συντομία και με ποικιλία θεμάτων».

Vom Tisch ist das Thema keineswegs. Die Einführung von Kapitalverkehrskontrollen in Griechenland bleibt im Dauerstreit zwischen Athen und seinen Gläubigern eine Option – auch wenn ein Vorstoß des Chefs der Eurogruppe Jeroen Dijsselbloem vorerst auf geringe Resonanz stieß. Der andauernde Kapitalabfluss aus Griechenland hat die Einlagen auf den niedrigsten Stand seit Ausbruch der **Schuldenkrise** sinken lassen. Das wirft die Frage auf, ob es so weitergehen kann.

Werner Mussler Wirtschaftskorrespondent in Brüssel. 	Ohne Vergleich wären die Kontrollen nicht. Sie waren vor zwei Jahren, als die Krise in Zypern eskalierte, Teil des Krisenmanagements. Nicht in allem sind die beiden Fälle vergleichbar, aber in manchen Aspekten durchaus. Damals wie heute floh das Kapital, damals wie heute wackelte der Bankensektor und wurde vor allem durch Notkredite des Eurosystems über Wasser gehalten, was die Europäische Zentralbank (EZB) in eine Schlüsselrolle drängte. Und damals wie heute glaubte die Regierung, sie könne Warnungen der Gläubiger in den Wind schlagen.
Philip Plickert Redakteur in der Wirtschaft, zuständig für „Der Volkswirt“.	

1

Εικόνα 1. Από τον ηλεκτρονικό τύπο “FAZ”, παράδειγμα

Στο παράδειγμα κάνοντας κλικ πάνω στους κόκκινους υπερδεσμούς,(έτσι χρωματίζονται σε αυτή την ιστοσελίδα) ανοίγει το κείμενο στην πλήρη μορφή του. Έτσι ο χρήστης μπορεί να δει ότι θέλει οποιαδήποτε στιγμή πηγαίνοντας έτσι σε άλλο κείμενο ή ιστοσελίδα, να σερφάρει και να δει ότι θέλει μαθαίνοντας ακόμα πιο πολλά πέρα από το άρθρο για το οποίο ήδη έχει μπει να διαβάσει.

4. Η φύση των πηγών

Στα πλαίσια της έρευνας για την εικόνα της Ελλάδας στο γερμανικό Τύπο εξετάστηκαν οι ηλεκτρονικές ιστοσελίδες των γερμανικών εφημερίδων Bild, der Spiegel, der Tagesspiegel, die Welt, die Zeit, Frankfurter Allgemeine, Handelsblatt, Süddeutsche Zeitung και Taz. Κάποιες εφημερίδες μοιάζουν αρκετά μεταξύ τους ως προς τα θέματα που γράφουν. Με μεγαλύτερη ανάλυση θα παρουσιαστούν παρακάτω με αλφαβητική σειρά.

Bild

Η εφημερίδα “Bild” είναι μια γερμανική,εθνική εφημερίδα η οποία δημοσιεύθηκε από τον εκδοτικό οίκο Axel Springer στις 24 Ιουνίου το 1952. Ήταν για πολύ καιρό η μεγαλύτερη εφημερίδα που κυκλοφορούσε στην Ευρώπη. Πλέον εμφανίζεται καθημερινά

¹ <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/eurokrise/griechenland/schuldenkrise-in-der-eu-griechenland-kann-von-zypern-lernen-13512511.html> Ημερομηνία πρόσβασης (15/11/2017)

ως ημερήσια εφημερίδα και είναι η μεγαλύτερη της κυκλοφορίας στη Γερμανία. Τέλος, ασχολείται κυρίως με πολιτικά θέματα και με τις χρηματοοικονομικές αγορές (Bild.de, 1996) .

Der Spiegel

Η πρώτη κυκλοφορία της εφημερίδα “Der Spiegel” ήταν στις 4 Ιανουαρίου το 1947 στο Ανόβερο ως διάδοχος της εφημερίδα “Diese Woche”. Συντάκτης και εκδότης ήταν ο Rudolf Augstein. Είναι εβδομαδιαία. Δημοσιεύεται κάθε Σάββατο και με τα κύρια θέματα που ασχολείται είναι η πολιτική, κουλτούρα, οικονομικά και αθλήματα. Επιπλέον αναφέρεται συχνά ως κυρίαρχο μέσο της μαζικής ενημέρωσης επειδή έχει επιρροές στη διαμόρφωση της στη κοινή γνώμη .Τέλος, υπάρχει και το “Spiegel Online” το οποίο είναι το αντίστοιχο απλά σε ηλεκτρονική μορφή καθώς περιλαμβάνει ευρύτερα θέματα (Kipp, 2007).

Der Tagesspiegel

“Der Tagesspiegel” είναι μια γερμανική εθνική εφημερίδα που ιδρύθηκε το 1945 στο Βερολίνο και είναι το κυρίαρχο μέσο μαζικής ενημέρωσης της πρωτεύουσας. Έχει πουλήσει τα περισσότερα αντίτυπα εφημερίδων από όλες τις άλλες στην περιοχή της πρωτεύουσας με πάνω από 10 χρόνια αυξανόμενο μερίδιο αγοράς. Επιπλέον, είναι μια απο τις καλύτερες εκδόσεις όλων των γερμανικών εφημερίδων κατά τις δύο τελευταίες έρευνες που έχει κάνει το “IVW” (Informationsgemeinschaft zur Feststellung der Verbreitung von Werbeträgern-Πληροφορίες της κοινωνίας για τον προσδιορισμό της διανομής διαφημιστικών μέσων) η οποία έχει αυξηθεί στις πωλήσεις. Όπως “Die Zeit”, “das Handelsblatt” και “Die Wirtschaftswoche” έτσι και το “Der Tagesspiegel” ανήκει στο “DvH Medien GmbH” του “Dieter von Holtzbrinck”. Στη συνέχεια, υπάρχει και σε ηλεκτρονική μορφή η εφημερίδα. Το όνομα της διεύθυνσης είναι “tagesspiegel.de” με την επωνυμία “Tagesspiegel Online” με τον αρχισυντάκτη “ Christian Tretbar ”. Ένα μέρος του αρχείου είναι δωρεάν καθώς παρέχει εκδόσεις απο πρώτη Ιανουαρίου του 1996. Τέλος, περιέχει θέματα όπως η πολιτική, τον αθλητισμό, οικονομία, τον κόσμο και τα μέσα επικοινωνίας (tagesspiegel.de; Bartels, 2013).

Die Welt

“Die Welt” είναι μια ημερήσια γερμανική εφημερίδα του εκδοτικού οίκου Axel Springer SE. Ιδρύθηκε στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο από τις δυνάμεις που νίκησαν στη βρετανική ζώνη στο Αμβούργο στις 2 Απριλίου το 1946 και το ανέλαβε ύστερα το 1953 ο Axel Springer. Περιέχει τρέχονται νέα που αφορούν τη πολιτική, την οικονομία, τη χρηματοδότηση, τον αθλητισμό, τον πολιτισμό, την επιστήμη, τη λογοτεχνία, τα ταξίδια και το Διαδίκτυο (welt.de, 2008).

Die Zeit

Η εφημερίδα “Die Zeit“ δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στις 21. Φεβρουαρίου του 1946. Είναι μια φιλελεύθερη εβδομαδιαία εφημερίδα η οποία είναι μια από τις πιο γνωστές στη Γερμανία. Ασχολείται κυρίως με τα πολιτικά και οικονομικά θέματα. Παρέχει νέα από όλο τον κόσμο, ενημερώνοντας σε βάθος και τρέχουσες συζητήσεις. Σε αυτό το πλαίσιο, οι δημοσιογράφοι προσπαθούν να παρουσιάσουν σύνθετα θέματα με έναν απλό και σαφή τρόπο, δίνοντας έτσι σε κάθε αναγνώστη την ευκαιρία να σχηματίσει τη δική του γνώμη. Η δημοσιογραφία της έχει υψηλή ποιότητα και περιλαμβάνει ποικιλία απόψεων (Kohler, 2012).

Frankfurter Allgemeine

Η εφημερίδα “FAZ” (Frankfurter Allgemeine Zeitung) πρωτοεμφανίστηκε στη 1. Νοεμβρίου το 1949. Αυτή η εφημερίδα δεν έχει αρχισυντάκτη και από τη στιγμή που ιδρύθηκε είναι η μόνη στη Γερμανία η οποία διοικείται από εκδοτική επιτροπή. Οι εκδότες είναι συνέταιροι της “FAZ” και ο στόχος τους είναι να καθορίσουν την πολιτική, οικονομική και πολιτιστική γραμμή του εγγράφου. Διαμορφώνουν την εφημερίδα σύμφωνα με τη συλλογική αρχή και δεσμεύονται αποκλειστικά για την υψηλή δημοσιογραφική τους αξίωση (Hedwig, M., 2015 :8).

Handelsblatt

Η “Handelsblatt” είναι μια καθημερινή γερμανική εφημερίδα. Η επιχειρηματική και οικονομική εφημερίδα στη γερμανική γλώσσα δημοσιεύεται από την “Düsseldorfer Verlagsgruppe Handelsblatt”, η οποία ανήκει στον Dieter von Holtzbrinck Medien GmbH. Πρωτοδημοσιεύτηκε τον Μαίο του 1946. Τα άρθρα που βγάζει αφορούν κυρίως οικονομικά θέματα. Επιπλέον, το “Handelsblatt” είναι το πιο αναφερόμενο οικονομικό μέσο στη Γερμανία. Τέλος, στο πλαίσιο της συντακτικής μεταρρύθμισης, το Handelsblatt Online 2015 συγχωνεύθηκε με το συντακτικό τμήμα. Το ολοκαίνουργιο γενικό εκδοτικό

οίκο οργανώνεται σε τέσσερα τμήματα (Επιχειρήσεις, Οικονομία & Πολιτική, Οικονομικά και Ατζέντα) και λειτουργεί για όλες τις τεχνικές πλατφόρμες (zeitung.de, n.d.).

Süddeutsche Zeitung

Η “Süddeutsche Zeitung” (συντομογραφία SZ) είναι μια γερμανική εθνική ημερήσια εφημερίδα. Ιδρύθηκε στις 6 Οκτωβρίου το 1945. Όταν αποκαλέστηκε το 1945 από το Τμήμα Ελέγχου Πληροφοριών της αμερικάνικης εξουσίας ως μια καθημερινή εφημερίδα που έχει τη “σημαντική διαμόρφωση της κοινής γνώμης” δώθηκε ύστερα η άδεια εκτύπωσης και μεταφέρθηκε στον εκδοτικό οίκο της Νότιας Γερμανίας στο Μόναχο. Επιπλέον το “Süddeutsche.de” (πρώην sueddeutsche.de) είναι η διαδικτυακή πύλη του “Süddeutsche Zeitung”. Τα άρθρα αποτελούνται από δικές του συνεισφορές του συντακτικού κέντρου “Süddeutsche.de”, από κείμενα που έχουν αναληφθεί από το “Süddeutsche Zeitung” και από τα αντιπροσωπεία. Η εφημερίδα αυτή ασχολείται με διάφορα θέματα όπως την Εξωτερική και Εσωτερική πολιτική, κουλτούρα, οικονομία, αθλητισμός τα μέσα ενημέρωσης για ταξίδια και για τις περιοχές της Βαυαρίας συγκεκριμένα (Kister, 2015).

TAZ

Η “Taz” είναι μια ανεξάρτητη εθνική γερμανική ημερήσια εφημερίδα. Ιδρύθηκε το 1978 στο Δυτικό Βερολίνο ως εναλλακτικό, αυτοδιαχειριζόμενο έργο εφημερίδων και αποδίδεται στο αριστερό φάσμα. Ο εκδότης είναι η “taz”, η ημερήσια εφημερίδα “Verlagsgenossenschaft eG”. Ασχολείται με θέματα που αφορούν την πολιτική, οικολογικά, κοινωνικά, την κουλτούρα και τα αθλήματα. Υποστηρίζει την υπεράσπιση και την ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και είναι αντίθετη σε κάθε μορφή διάκρισης. Επιπλέον, για τους συντάκτες, η ελευθερία είναι η ελευθερία εκείνων που σκέπτονται διαφορετικά και η δημοκρατία αποφασίζει για τα δημοκρατικά δικαιώματα κάθε ατόμου. Τα θέματα και τα περιεχόμενα συζητιούνται στη συντακτική Επιτροπή και άμα έρχονται αντιμέτωποι σε διαμάχη την τελευταία απόφαση την πέρνει ο αρχισυντάκτης. Τέλος, από τις 12 Μαΐου του 1995 όλα τα θέματα που βγάζουν στις εφημερίδες τα ανεβάζουν πλήρες και στο ίντερνετ. Όλα τα άρθρα των τελευταίων 12 Μηνών είναι δωρεάν. Πιο παλιά άρθρα είναι διαθέσιμα στο ηλεκτρονικό αρχείο (taz.de, 2008).

II. Ειδικό Μέρος

1. Η Ελλάδα μέσα στο γερμανικό τύπο

Αφού αναλύθηκαν τα σχήματα λόγου με τα οποία επιτυγχάνεται η δημιουργία ενός πιο έντονου και εκφραστικού λόγου, έγινε η επιλογή των γερμανικών άρθρων που θα τεθούν προς σχολιασμό βάσει των παρομοιώσεων, μεταφορών και ιδιωτισμών που βρίσκονται σε αυτά και που αναφέρονται πιο έντονα στην Ελλάδα και την κρίση που την διατρέχει.

1.1 BILD

1) «*Der IWF glaubt, dass Griechenland langfristig einen Primärüberschuss im Haushalt (Überschuss ohne Schuldendienst) von 1,5 Prozent des Bruttoinlandsproduktes erwirtschaften kann*» (Bild, 2017).

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο „πιστεύει“ πως η Ελλάδα μπορεί να παράγει μακροπρόθεσμα ένα πρωτογενές πλεόνασμα στον προϋπολογισμό (πλεόνασμα χωρίς εξυπηρέτηση του χρέους) ύψους 1,5 % του ακαθάριστου εγχωρίου προϊόντος. Εδώ θα ήταν ενδιαφέρουσα η παρατήρηση της συνοχής στην οποία βρίσκεται αυτή η πρόταση: Από εκείνη εξαρτάται αν το λεγόμενο είναι ειρωνικό ή όχι. Κάποιοι πιστεύουν στον θεό - Όταν η λέξη „πιστεύω“ χρησιμοποιείται „στα σοβαρά“, δηλώνει μια ψυχική δύναμη και αισιοδοξία, όμως χωρίς καμία εγγύηση. Εδώ μιλάμε όμως για οικονομία, για χρήματα, και φαίνεται σαν μία αδυναμία να χρησιμοποιείται αυτή η λέξη, αντί για βασικούς προϋπολογισμούς. Αυτό δείχνει την ανασφάλεια που περιβάλλει το θέμα της κρίσης στην Ελλάδα.

➤ Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:

Ο τίτλος αυτού του άρθρου είναι “Dauerkrise in Griechenland erneut Thema beim IWF” που μεταφράζεται ως «Η συνεχής ελληνική κρίση δημιουργεί εκ νέου ένα θέμα για το ΔΝΤ». Γίνεται άμεσα αντιληπτό το έντονο και αρνητικό ύφος της συγκεκριμένης φράσης, γεγονός που οδήγησε και στην επιλογή αυτού του άρθρου, αφού τονίζεται σε μεγάλο βαθμό η αμφιβολία πως η Ελλάδα θα καταφέρει να ανακάμψει από την κρίση, καθώς και η ανασφάλεια που προκύπτει σε γενικότερο επίπεδο.

1.2 DER SPIEGEL

1) «*Es gibt Leute, die halten Griechenland bereits seit Jahren für pleite. Denn das Land wurde seit 2010 nur noch durch die Hilfsprogramme der Eurostaaten über Wasser gehalten. Dank dieser Gelder konnte Griechenland auch stets seine Schulden zurückzahlen - bis zum 30. Juni 2015*» (Böcking et al., 2016).

Εδώ οι Γερμανοί φαίνονται απαυδισμένοι από την κατάσταση, διότι η Ελλάδα ακόμη δε μπορεί από το 2010 να χρησιμοποιήσει δικά της λεφτά για τα έξοδα του κράτους, καθώς συνεχίζει να δανείζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εξαρτημένη από αυτά τα δάνεια λοιπόν, η Ελλάδα θεωρείται χρεωκοπημένη από τότε, αφού τα έβγαζε πέρα «κουτσά στραβά», σαν κάποιος που πνίγεται και απλά κρατιέται από κάπου για να κρατήσει το κεφάλι του στην επιφάνεια. Το μόνο που άλλαξε ουσιαστικά στις 30 Ιουνίου του 2015, είναι ότι έχασε την ικανότητα πληρωμής των δόσεων του χρέους που μεγάλωνε όλο και πιο πολύ. Έτσι χάθηκε ακόμα και η ψευδαίσθηση ότι μπορεί να σωθεί.

2) «*Weil Griechenland aber in Europa liegt, ist die Krise längst nicht vorbei. Im Gegenteil: Mehr als fünf Jahre nach ihrem Ausbruch nähert sie sich gerade einem neuen Höhepunkt. Es wird ernst, wieder mal: Die Gespräche mit den Kreditgebern sind festgefahren. Griechen und Gläubiger liegen über Kreuz. Die nächste Rate aus dem laufenden Hilfsprogramm wird nicht ausgezahlt. Vertreter der Berliner Regierung bekunden öffentlich Skepsis*» (Müller, 2015).

Το γεγονός και μόνο ότι η Ελλάδα βρίσκεται στην Ευρώπη, δεν μπορεί να την γλυτώνει από την κρίση που σε καμία περίπτωση δεν έχει περάσει ακόμη. Αντιθέτως, βρίσκεται λίγο πριν το επόμενο αποκορύφωμά της. Τα περασμένα πέντε χρόνια παρουσιάζονται εδώ σαν μια σειρά από τέτοια αποκορυφώματα. Οι συνομιλίες έχουν βαλτώσει, η κατάσταση σοβαρεύει ξανά. Ποιός θα σώσει αυτό το αμάξι που έχει κολλήσει στις λάσπες; Οι Έλληνες και οι πιστωτές βρίσκονται στα μαχαίρια. Φαίνεται πως είναι αρνητικοί απέναντι στους Έλληνες διότι οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης του Βερολίνου δηλώνουν δημόσια σκεπτικοί εάν όντως αξίζει να προσφέρεται βοήθεια.

3) «*In Europa hingegen musste ein Rettungsprogramm nach dem anderen her, um einen völligen Hellas-Zusammenbruch inklusive sich auf andere Länder ausbreitender Finanzpanik zu verhindern - mit der Folge immer weiter steigender Schulden, die das*

Wachstum abwürgen und die Verarmung zementieren, weshalb nun desillusionierte Wähler radikale, völlig unerfahrene Parteien ins Amt katapultieren» (Müller, 2015).

Εδώ διακρίνεται έντονα η αγανάκτηση των Ευρωπαίων-Γερμανών με την Ελλάδα, διότι αναγκάζονται κάθε φορά να δημιουργούν ένα πρόγραμμα διάσωσης το ένα μετά το άλλο, ώστε να αποτραπεί μια πλήρης κατάρρευσή της, συμπεριλαμβανομένης μιας χρηματοπιστωτικής αναταραχής που θα επεκτεινόταν σε άλλες χώρες και όλα αυτά έχουν ως επίπτωση τα αυξανόμενα χρέη τα οποία καταπνίγουν την ανάπτυξη και σταθεροποιούν τη φτώχεια. Δημιουργώντας όλο αυτό, οι απογοητευμένοι ψηφοφόροι στέλνουν εντελώς ανάκατα κόμματα στην εξουσία. Είναι μια διαπίστωση καθώς η ανάπτυξη είναι σε παύση και έτσι η φτώχεια όλο και αυξάνεται. Όταν στην Ελλάδα δεν υπάρχουν θέσεις εργασίας προφανώς πτωχεύει και ο λαός. Όλο αυτό το κομμάτι κρύβει μια κριτική μέσα του, ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα διάσωσης μπορεί να μην ήταν ο κατάλληλος τρόπος διαχείρισης της κατάστασης, διότι έτσι δημιουργήθηκαν πολλά καινούργια προβλήματα και το αποτέλεσμα φανερώνεται πολύ απαισιόδοξο.

4) «Die aktuellen Zahlen werfen einen Schatten auf die griechische Arbeitslosenquote, die in den vergangenen Monaten leicht gesunken ist. Gründe für den hohen Anteil von Teilzeitarbeitern sind neben der von den Gläubigern des Landes geforderten Liberalisierung des Arbeitsmarktes auch die unsichere Wirtschafts- und Finanzlage Griechenlands sowie die hohe Arbeitslosigkeit» (Spiegel Online, 2017).

Το ποσοστό ανεργίας, που αυξήθηκε λίγο τους περασμένους μήνες, πρέπει να εκτιμηθεί συνυπολογίζοντας και τον αριθμό εργαζομένων σε μερική απασχόληση. Αυτή η "σκιά" δεν το αφήνει πια να φανεί τόσο θετικό. Μπορεί να έχει μειωθεί η ανεργία, αλλά μόνο λίγοι έχουν πλήρη απασχόληση, και αυτό είναι πάλι πρόβλημα.

5) «Eine weitere Ursache der Entwicklung liegt in der Liberalisierung des Arbeitsmarkts, die Griechenlands Kreditgeber seit Ausbruch der Finanzkrise immer wieder forderten. Seither verabschiedete das Parlament bereits eine ganze Reihe von Gesetzen, die den Schutz von Arbeitnehmern spürbar aufgeweicht haben. Weitere sind in Planung: Schon bald soll das Parlament über eine Verschärfung des Streik- und Versammlungsrechts entscheiden»(Christides, 2017)

Μία απαίτηση των χρηματοδοτών της Ελλάδας – η ελευθέρωση της αγοράς εργασίας – είναι η αιτία για την συνεχή αύξηση της φτώχειας. Η προστασία των εργαζομένων διαλύεται όλο και πιο πολύ. Εδώ δείχνει κατανόηση για τους Έλληνες που υποφέρουν ήδη από τα σκληρά μέτρα λιτότητας.

6) «*Die Griechen kämpfen gegen den Staatsbankrott, den persönlichen finanziellen Abstieg - und viele schäumen vor Wut. Sie machen Feinde von außen für die Krise verantwortlich: die EU, den Währungsfonds, vor allem aber die Deutschen*» (Ertel, 2011).

Ο ιδιωτισμός εδώ δείχνει πόσο έντονα είναι τα συναισθήματα των Ελλήνων εν όψει της χρεοκοπίας. Κυριαρχεί ο θυμός τους και ψάχνουν να βρουν τον υπεύθυνο των προβλημάτων τους απ' έξω, αντί να αναλάβουν την ευθύνη οι ίδιοι. Σε αυτό το σημείο, χαρακτηρίζοντάς τους με τόσο έντονο θυμό, προκαλείται αμφιβολία για το αν έχουν την κριτική ικανότητα να εκτιμήσουν την κατάσταση σωστά.

7) «*Deutschland macht mit Hilfen für Griechenland Milliarden Gewinn.*" *Knallig klingt das, ja: unglaublich. Kann es sein, dass Deutschland gar nicht Griechenlands Helfer ist, sondern ein Profiteur der griechischen Krise?*» (Ertel, 2011)

Η δήλωση, ότι η Γερμανία πλουτίζει από της βοήθειες για την Ελλάδα, για τους Γερμανούς ακούγεται προκλητική και απίστευτη – Πως να πιστέψουν ότι η ίδια η Γερμανία, ο δήθεν βοηθός της Ελλάδας, κερδίζει με την ελληνική κρίση; Η παιχνιδιάρικη γλώσσα σε αυτό το κομμάτι δείχνει, ότι δύσκολα μπορεί να πραγματευτεί αυτό το θέμα με σοβαρότητα.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Η επιλογή των συγκεκριμένων άρθρων έγινε κυρίως βάσει της πληθώρας σχημάτων λόγου που χρησιμοποιήθηκαν, έχοντας ως στόχο να αναδειχθεί η ακριβής άποψη που επικρατεί στην Γερμανία για τον ελληνικό λαό.

Η γερμανική εφημερίδα “Der Spiegel” διατηρεί μία έντονα αρνητική κριτική στάση ως προς την Ελλάδα, λόγω της οικονομικής κρίσης στην οποία έχει περιέλθει η χώρα, με απώτερο σκοπό να περαστεί στους Γερμανούς αναγνώστες η αντίληψη ότι η παρουσία της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση μόνο προβλήματα φέρνει. Έτσι, γίνεται κατανοητό ότι λαμβάνει χώρα μία προσπάθεια εναντίωσης των Γερμανών απέναντι στους Έλληνες, αφού πυροδοτείται η αγανάκτηση εκ μέρους των Γερμανών. Υπάρχει βέβαια και ένα άρθρο, όπου διαφαίνεται μία κατανόηση της ελληνικής πραγματικότητας, σε δεύτερη ανάγνωση όμως μπορεί να θεωρηθεί και λύπηση των Ελλήνων, λόγω των σκληρών μέτρων λιτότητας από τα οποία υποφέρουν. Τέλος, σχολιάζεται και το γεγονός ότι υπάρχει περίπτωση η ίδια η Γερμανία να έχει εκμεταλλευτεί την περιρρέουσα κατάσταση, αφού είναι αυτή που αντιμετωπίζει στο μεγαλύτερο βαθμό τόσο την κρίση, όσο και την ανικανότητα της Ελληνικής κυβέρνησης να την διαχειριστεί.

1.3 DER TAGESSPIEGEL

1) «*Als EU-Parlamentspräsident schaltete er sich mehrfach in den Griechenland-Konflikt ein. So reiste er im Januar 2015 nach Athen. Vor der Abreise fand er harte Worte gegen Tsipras' Truppe: „Ich habe keinen Bock, ideologische Debatten zu führen mit einer Regierung, die gerade mal zwei Tage im Amt ist. Was wir brauchen, das sind pragmatische Lösungen.“ In Athen forderte er Tsipras dann auf, am Reformweg festzuhalten. Einen Schuldenschnitt lehnte er ab*» (Bernath et al., 2017)

Σε αυτό το απόσπασμα φαίνεται ότι ακόμα και το συναδελφικό σοσιαλιστικό κόμμα, δεν είχε μεγάλη κατανόηση για τα προβλήματα που αντιμετώπιζε ο Αλέξης Τσίπρας και η κυβέρνησή του. Πιο συγκεκριμένα φαίνεται από τον τρόπο με τον οποίο το εξέφρασε ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου χρησιμοποιώντας σκληρά λόγια, αφού δεν «γουστάρει» ιδεολογικές συζητήσεις – τα απαιτούμενα είναι ρεαλιστικές λύσεις, μεταρρυθμίσεις και όχι κούρεμα χρέους. Σαν να λέει, σοσιαλιστές ή όχι, δεν έχει καμία σημασία: οι Έλληνες πρέπει να πληρώσουν για τα λάθη τους.

2) «*Stille Wasser, sagt das Sprichwort, sind tief. Für stille Krisen gilt das leicht auch. Das europäische Dauerproblem Griechenland ist von den vorderen Nachrichtenseiten zwar verschwunden, verdrängt von Brexit, Donald Trump und anderen Erschütterungen. Nur im Zusammenhang mit der Flüchtlingsfrage gerät das Land zwischen Adria und Ägäis gelegentlich noch ins Blickfeld der europäischen Öffentlichkeit*» (Bernath et al., 2017)

Εδώ χρησιμοποιείται η Γερμανική παροιμία «Τα ήσυχα νερά είναι βαθιά», σε παρομοίωση με την κρίση. Αναφέρεται στο ότι η Ελλάδα έχει εξαφανιστεί από τις ειδήσεις με λίγες εξαιρέσεις. Εννοεί ότι μόνο επειδή δεν συζητείται πια τόσο έντονα το θέμα της κρίσης όπως τα προηγούμενα χρόνια, αυτό δεν σημαίνει ότι τα προβλήματα έχουν λυθεί, αντιθέτως παραμένουν «βαθιά» και σοβαρά προβλήματα.

3) «*Die Kanzlerin versprach sich von den Krisen-Experten aus Washington, dass sie unnachgiebiger als andere auf Reformen in Athen dringen würden – und dass sie mit diesem Versprechen die Skeptiker in den Reihen von CDU und CSU bei der Stange halten könnten*» (Bernath et al., 2017)

Η Μέρκελ βασίζεται στην αδιαλλαξία του ΔΝΤ σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα, και προσδοκεί να πειστούν οι συνάδελφοι του κόμματός της με αυτή την υπόσχεση. Ο τρόπος που περιγράφεται η σχέση με τους συναδέλφους της δείχνει ότι επικρατεί ανυπομονησία στο κόμμα της. Η Μέρκελ εμφανίζεται σαν μονομάχος με την

πολιτική της σχετικά με την Ελλάδα, που πρέπει να καθυστερήσει τους δικούς της, και χρειάζεται στήριξη από έξω. Για την Ελλάδα αυτό δεν δείχνει καλή εικόνα.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Από την εφημερίδα “Der Tagesspiegel” επιλέχθηκε μόνο ένα άρθρο του 2017 με τίτλο “Was die Schuldenkrise für Deutschland bedeutet” που μεταφράζεται ως “Η σημασία της κρίσης χρέους για τους Γερμανούς”. Στο συγκεκριμένο άρθρο λοιπόν, τονίζεται πως η Ελλάδα διακατέχεται ακόμα από πολλά άλυτα θέματα, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι δεν συζητείται πλέον τόσο έντονα όσο τα προηγούμενα χρόνια, ενώ ταυτόχρονα τάσσεται υπέρ της άποψης, ότι η Ελλάδα πρέπει να πληρώσει για τα λάθη της, εφόσον είναι η μόνη υπαίτια. Η εικόνα που προβάλλεται για την Ελλάδα σε αυτή την εφημερίδα, είναι απόλυτα αρνητική και αυτό ήταν το κριτήριο βάσει του οποίου επιλέχθηκε το συγκεκριμένο άρθρο, ταυτόχρονα φυσικά με τα ιδιαίτερα εκφραστικά χρησιμοποιούμενα σχήματα λόγου, επιτυγχάνοντας έτσι να τονιστεί η σημασία της οικονομικής κρίσης για την Ελλάδα, καθώς και η οπτική των Γερμανών.

1.4 DIE WELT

1) *«Der Zickzackkurs der griechischen Regierung in den letzten Stunden und Tagen macht einen doch fassungslos» (Steinmeier, 2015)*

Δείχνουν σαστισμένοι και θυμωμένοι με την ελληνική κυβέρνηση διότι είναι ασυνεπής και συνεχώς σε μια εναλλασσόμενη κατάσταση. Η ελληνική κυβέρνηση είναι συνεχώς σε τεθλασμένη πορεία το τελευταίο διάστημα και αυτό προβάλλεται αρνητικά.

2) *«Durch Reformen sollen in Griechenland Wachstumskräfte geweckt werden. Das sei wichtiger, als nur die Ausgaben den Einnahmen anzupassen. Die Bundesregierung versuchte, den zutreffenden Eindruck eines Politikwechsels zu verschleiern. Er habe das Wort Austerität nie benutzt, sagte Finanzminister Wolfgang Schäuble. Das stimmt, ist aber trotzdem eine Nebelkerze. Auf dem ganzen Kontinent heißt die deutsche Sparpolitik Austerität» (Alexander.R, 2017).*

Εδώ κρύβεται μια κριτική προς την πολιτική της γερμανικής κυβέρνησης, διότι δεν παίζει με ανοιχτά χαρτιά. Δείχνει την προσπάθεια της να συγκαλύψει το γεγονός ότι άλλαξε την πολιτική της προς την αυστηρότητα, τονίζοντας τη σημασία των μέσων μεταρρυθμίσεων για την τόνωση της αναμενόμενης ανάπτυξης στην Ελλάδα. Εφαρμόζει πράγματι μια πολιτική λιτότητας, συγκαλύπτοντάς την κάτω από το προπέτασμα της καλής θέλησης να βοηθήσει τον ελληνικό λαό.

3) «Aber das strenge Regiment des als so verschlossen geltenden Beamten dürfte bald an ein Ende kommen. Mit dem Ausstieg der Briten und der De-facto-Suspendierung der Aufhebung von Grenzkontrollen in der Schengen-Zone hat Europa den Nimbus der Unumkehrbarkeit verloren. Wenn nun auch noch Griechenland aus dem Euro taumeln würde, verfestigte sich der Eindruck, die Staatengemeinschaft würde an vielen Stellen rückabgewickelt» (Alexander.R, 2017).

Σε αυτό το σημείο γίνονται αρνητικές υποθέσεις για το μέλλον του υπουργού οικονομικών Βόλφγκανγκ Σόιμπλε και γενικά της Ευρώπης, λόγω των χτυπημάτων που υπέφερε όπως το "Μπρέξιτ" και την αναβίωση των συνοριακών ελέγχων στη ζώνη Σένγκεν. Τρικλίζοντας και η Ελλάδα από το Ευρώ θα σήμαινε αναιρέσεις των κρατών σε πολλά σημεία και το τέλος της αυστηρής διοίκησης του Σόιμπλε. Έχει ευθύνη η ίδια η Ευρώπη για τα γεγονότα.

4) «Wer die Nationalistin Marine Le Pen als französische Präsidentin abwehren muss, darf sich um Kinkerlitzchen wie Defizitziele nicht mehr groß scheren. Merkel weiß, dass sie nicht mehr am längeren Hebel sitzt. Die Bundeskanzlerin ist der IWF-Chefin weit entgegengekommen, weil sie ihrer eigenen Fraktion versprochen hatte, kein Rettungspaket für die Griechen ohne Beteiligung der Institution aus Washington zu schnüren» (Alexander.R, 2017).

Εδώ διακρίνονται οι αλλαγές τις οποίες αντιμετωπίζουν οι Ευρωπαίοι ηγέτες, όπως και η καγκελάριος Μέρκελ, με την άνοδο των εθνικιστών σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες όπως π.χ. στη Γαλλία. Δεν έχει πια το πάνω χέρι και αμέσως δείχνει πιο επιεικής σε "μικροπράγματα" σαν την επίτευξη των στόχων για το έλλειμμα και συνεργάζεται με την επικεφαλής του ΔΝΤ. Δείχνει ειρωνεία για την προηγούμενη τόσο αυστηρή στάση της Μέρκελ.

5) «Die deutsche Dominanz in der Euro-Zone ist Geschichte – auch wenn Lagarde und Juncker noch einmal ins Kanzleramt pilgern. Reformen statt Austerität wird bald über die Griechenrettung hinaus gelten. Sollten die Franzosen mit Emmanuel Macron oder François Filon einen Präsidenten wählen, der ernsthaft Reformen anstrebt, dürfte Deutschland im Gegenzug bei einer Überschreitung der Defizitziele beide Augen schließen» (Alexander.R, 2017).

Διαπιστώνεται το τέλος της γερμανικής κυριαρχίας στην Ευρωζώνη με κάποια ικανοποίηση. Οι μεταρρυθμίσεις αντί της λιτότητας θα ισχύουν με τον Γάλλο πρόεδρο Μακρόν και πέρα από την ελληνική διάσωση. Και στην περίπτωση της υπέρβασης των

στοχών για το έλλειμμα, θα πρέπει η Γερμανία να κλείσει και τα δυο μάτια ως ανταπόδοση. Δείχνει κατανόηση για τους Έλληνες και ειρωνεία για το ρόλο της Γερμανίας.

6) «*Es sei über alle relevanten Entscheidungsträger und über die Diskussionen im deutschen und griechischen Parlament berichtet worden. Kritik übt die Studie auch an einer Berichterstattung „weitgehend an der Oberfläche“. Außerdem seien die Reformvorhaben der griechischen Regierung unvollständig dargestellt worden*» (Die Welt, 2016).

Η διαπίστωση μίας μελέτης για μια αναφορά σε μεγάλο βαθμό επιφανειακή και μια ανεπαρκή παρουσίαση των σχεδίων μεταρρύθμισης της ελληνικής κυβέρνησης, είναι θετική για την Ελλάδα, γιατί υποδεικνύει πως οι Γερμανοί υποτίθεται ότι δεν ενημερώνονται σωστά και υποκειμενικά για τις εξελίξεις στην Ελλάδα.

7) «*Die Griechenland-Krise ist wieder aufgeflammt, im Sommer braucht Athen frisches Geld. Die Bundesregierung möchte das Thema vor der Wahl vermeiden – und bekommt offenbar unerwartete Rückendeckung*» (Dams, 2017).

Το ύφος εδώ είναι λίγο ειρωνικό. Η ελληνική κρίση ξαναφούντωσε, η Αθήνα χρειάζεται φρέσκο χρήμα πριν το καλοκαίρι – για την κυβέρνηση της Γερμανίας αυτό είναι πια ενοχλητικό και βαρετό θέμα, που θέλει να αποφύγει πριν τις εκλογές.

8) «*Die Bundesregierung möchte aber genau das möglichst vermeiden. Griechenland als Wahlkampfthema? Ein geplatztes Hilfsprogramm, weil der Internationale Währungsfonds (IWF) eine Teilnahme am jetzigen ablehnt? Die Beschäftigung des Parlaments mit neuen Griechenland-Hilfen? Europa vor der Zerreißprobe? Das wäre eine Wahlkampfhilfe für die AfD. Die Union ist darauf gar nicht scharf. Der IWF angeblich auch nicht*» (Dams, 2017).

Συνεχίζεται το προηγούμενο θέμα με το ίδιο ύφος θέτοντας ερωτήσεις όπως "Η Ελλάδα ως εκλογικό θέμα;", "Ένα σπασμένο πρόγραμμα βοήθειας επειδή το ΔΝΤ αρνείται τη συμμετοχή του;" και "Μια κρίσιμη δοκιμασία για την Ευρώπη;". Λέγοντας πως θα ήταν μια βοήθεια στον προεκλογικό αγώνα του ακροδεξιού εθνικιστικού κόμματος και ότι αυτό δεν το «γούσταρε» η κυβέρνηση ούτε το ΔΝΤ, χρησιμοποιεί μια έκφραση της καθομιλούμενης γλώσσας που με την οποία ειρωνεύεται και κριτικάρει την αμφιλεγόμενη στάση της Γερμανίας στο ρόλο του σωτήρα της Ελλάδας.

9) «Der IWF möchte das offiziell nicht bestätigen. Die Position des Fonds sei unverändert, heißt es auf Nachfrage. Bittere Pillen drohen allen Beteiligten ohnehin: Also harte Auflagen für Griechenland und teure Schuldenerleichterungen für die Euro-Partner» (Dams, 2017).

Εδώ εμφανίζεται μια πολύ αρνητική και απαισιόδοξη βλέψη της κατάστασης, γιατί επίσημα το ΔΝΤ επιμένει στη στάση του, που σημαίνει "πικρά χάπια" για όλους τους συμβαλλόμενους – δηλαδή συνεχόμενα σκληρά μέτρα για τους Έλληνες και ακριβές ανακουφίσεις χρέων για τις χώρες της Ευρωζώνη.

10) «Und selbst wenn der IWF wieder mitmacht, ist aufgeschoben nicht aufgehoben. Seit sieben Jahren kauft sich die Politik in der Griechenland-Krise bereits Zeit. Alle drei Jahre wird ein neues Hilfsprogramm verabschiedet mit harten Auflagen und Sparvorgaben. Und in der Regel stellt man schon bei der ersten Überprüfung der Bedingungen fest, dass Athen diese Vorgaben nicht einhält» (Dams, 2017).

Αναβάλλοντάς το (με την συμμετοχή του ΔΝΤ), το πρόβλημα δεν λύνεται. Η πολιτική απλά "αγοράζει χρόνο" τα περασμένα επτά χρόνια. Η στάση προς το πρόγραμμα διάσωσης με τα μέτρα λιτότητας εδώ είναι πολύ αρνητική. Είναι ολοφάνερο πως αυτή η προσέγγιση δεν λειτουργεί, διότι η Αθήνα δεν τηρεί τις οδηγίες.

11) «Anders – dieser Meinung sind zumindest die meisten Experten – läuft es auch beim dritten Hilfsprogramm nicht. Papier ist geduldig. Einen Haushaltsüberschuss vor Schuldendienst von 3,5 Prozent soll Griechenland über einen Zeitraum von zehn Jahren erwirtschaften. So will es Europa, insbesondere aber Deutschland. Der IWF hielt das bis vor Kurzem noch für illusorisch. Mit seiner schwachen Wirtschaft und der wenig durchsetzungsfähigen Regierung schaffe das Land das nie» (Dams, 2017).

Είναι εμφανής η απαισιοδοξία για την πορεία της Ελλάδας με ένα επόμενο βοηθητικό πρόγραμμα. Τα χαρτιά είναι υπομονετικά, και προγραμματίζοντας της αλλαγές για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, αυτό δεν σημαίνει ότι θα πετύχουν. Η Έλλαδα εδώ φαίνεται λίγο σαν πειραματόζωο, όλοι ξέρουν πως θα αποτύχει, και όμως συνεχίζουν με την γνωστή θεραπεία.

12) «Doch jetzt, da Größeres auf dem Spiel steht, scheint man die eigenen Erkenntnisse zu ignorieren. Stattdessen haben sich Brüssel und Berlin offenbar darauf verständigt, dass die Griechen sogar noch einmal nachlegen müssten, sollten sie wie erwartet ihre Ziele verfehlen. In Athen stößt das bislang aber noch auf Unverständnis» (Dams, 2017).

Τώρα παίζονται πολλά και για αυτό αγνοείται αυτό που έχει διαπιστωθεί πριν. Τα πράγματα θα στενέψουν ακόμα περισσότερα για τους Έλληνες εφόσον δεν πετύχουν τους στόχους, και αυτό είναι σχεδόν σίγουρο. Η στάση εδώ δείχνει κριτική προς τις Βρυξέλλες και το Βερολίνο, διότι δεν αποφασίζουν με βάση την λογική, αλλά με βάση τα συμφέροντά τους και έτσι ουσιαστικά παίζουν και με το μέλλον των Ελλήνων.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Χρησιμοποιώντας τις λέξεις/φράσεις-κλειδιά “Krise in Griechenland” (Κρίση στην Ελλάδα) εμφανίστηκαν τα παραπάνω άρθρα στην εφημερίδα “Die Welt”. Διαβάζοντάς τα, έγινε άμεσα αντιληπτό πως υπήρχαν πολλά σχήματα λόγου προς σχολιασμό, οπότε και θεωρήθηκαν κατάλληλα προς επιλογή.

Στα άρθρα αυτά λοιπόν, φαίνεται πως η Ευρώπη καθώς και η Γερμανία χρησιμοποιούν και εκμεταλλεύονται την Ελλάδα δίνοντάς της και άλλα μέτρα προς εφαρμογή, ενώ πιστεύουν πως δεν θα τα καταφέρει διότι γνωρίζουν πολύ καλά πως έχουν συμφέροντα απο αυτό. Τέλος, και η γερμανική κυβέρνηση κρίνεται ιδιαίτερα αρνητικά, λόγω της απαράδεκτης στάσης της απέναντι στην Ελλάδα .

1.5 Die Zeit

1) «Für Griechenland braucht es endlich einen Investitionspakt, ein Wirtschaftsprogramm gerade auch für erneuerbare Energien. Anstatt Griechenlands Wirtschaft weiter abzuwürgen, sollte Europa helfen, sie wieder aufzubauen» (Hofreiter & Kindler, 2017).

Ιδιωματική έκφραση που επιδιώκει να παρουσιάσει την εικόνα της Ευρώπης να απομίζα την ζωή από την ελληνική οικονομία, να της στερεί το οξυγόνο. Η δήλωση είναι σαφώς υποστηρικτική για την Ελλάδα και επικριτική για την στάση της Ευρώπης.

2) «Die deutsche und die griechische Regierung verhalten sich wie zwei Eheleute kurz vor dem Scheidungstermin. Sie denken nur an sich» (Hofreiter & Kindler, 2017).

Γερμανική και ελληνική κυβέρνηση παρομοιάζονται με παντρεμένο ζευγάρι στα πρόθυρα του διαζυγίου. Αντιμετωπίζουν ο ένας τον άλλο εχθρικά, ακόμα και με μίσος, και δεν φαίνεται να είναι διατεθειμένοι να βρουν μια λύση.

3) «Was damals in Deutschland geschah, liest sich wie eine Beschreibung der Ereignisse in Griechenland heute: Die Krise sitzt tief, die alte Regierung wurde aus dem Amt gefegt, und die neuen Verantwortlichen denken erst einmal daran, wie sie ihr Land kurzfristig stabilisieren können» (Brost, 2015).

Ο ιδιοματισμός εδώ εκφράζει κυνισμό και ειρωνεία. Η Ευρώπη- Γερμανία απομάκρυναν την προηγούμενη ελληνική κυβέρνηση με συνοπτικές διαδικασίες. Τους σκούπισαν, σαν να λέγαμε, όπως απομακρύνουμε την σκόνη από τις επιφάνειες. Έτσι απότομα τους απομάκρυναν από τα αξιώματά τους.

4) «*Ob es zum Beispiel nicht sinnvoll sein könnte, angesichts der sozialen Schieflage im Land die Spar- und Reformauflagen zeitlich ein wenig zu strecken*» (Brost, 2015).

Η κοινωνική κατάσταση στην Ελλάδα έχει στραβώσει τόσο, σαν ένα κτίριο που έχει πάρει κλίση και κινδυνεύει να καταρρεύσει. Δήλωση που προσπαθεί μέσω μιας εικόνας να αποδώσει την κατάσταση στην ελληνική κοινωνία.

5) «*Aber in Ruhe reden und nüchtern Argumente austauschen, das geht zwischen Deutschen und Griechen schon lange nicht mehr*» (Brost, 2015).

Είναι ειρωνική πρόταση. Θέλει να τονίσει ότι Γερμανοί και Έλληνες αδυνατούν να ανταλλάξουν νηφάλια επιχειρήματα δηλαδή να συζητήσουν ξεκάθαρα, ώστε να βρουν μια κοινή λύση. Δημιουργείται η εικόνα δυο μεθυσμένων, που προσπαθούν να λύσουν ένα πρόβλημα.

6) «*Man muss sich dazu gar nicht an die Sendung von Günther Jauch aus der vergangenen Woche erinnern, in der Griechenlands Finanzminister als "italienischer Bruce Willis" vorgestellt wurde, nur um sich dann von Bild-Kommentator Ernst Elitz vorhalten zu lassen, er habe "mehrere Gläser Weichspüler" getrunken. Nein, es reicht, sich irgendeine der gefühlt 125 Talkshows zur Griechenlandkrise anzusehen, die seit Mai 2010 ausgestrahlt wurden. Dort sitzen die immer gleichen Politiker und bringen die immer gleichen Argumente*» (Brost, 2015).

Κείμενο με έντονο το στοιχείο της ειρωνείας. Ο Υπουργός των οικονομικών της Ελλάδας, ενώ αρχικά παρουσιάζοταν άγριος και επιθετικός, ως άλλος Bruce Willis, στη συνέχεια παρουσιάζεται να «μαλάκωσε», σα να λέγαμε, να αναγκάστηκε να καταπιεί αγριάδα και εγωισμό, κατόπιν των εξελίξεων.

7) «*So dornig der Weg dorthin war, so unübersehbar ist es nun ein Zeichen europäischer Verbundenheit – ein 80 Milliarden Euro teurer Solidarpakt*» (Krupa, 2010).

Ο δρόμος ήταν δύσκολος για τους Έλληνες, γεμάτος αγκάθια, μέχρι να επανακάμψουν, αλλά η Ευρώπη στάθηκε αλληλέγγυα.

8) «*Hin und her gerissen sind die Deutschen zwischen der Solidarität mit ihren Kollegen in Athen und dem Ärger, nun auch dafür geradestehen zu müssen, dass diese bislang viel früher in den Ruhestand gehen durften. Die Forderung ist klar: "Wenn wir für euch zahlen sollen, müsst ihr auch genauso lange arbeiten wie wir"*» (Krupa, 2010).

Παρουσιάζει εικόνα θυμού, αγανάκτησης και αμφίρροπης στάσης, καθώς οι Γερμανοί νιώθουν πως οι Έλληνες είναι τεμπέληδες, δουλεύουν λιγότερο και σε βάρος τους, και βρίσκονται σε δίλημμα για το αν αξίζει να συνεχίσουν να τους βοηθούν.

9) «*Einen dramatischen Augenblick lang sah es so aus, als hinge das Schicksal der gesamten Europäischen Union – jenes historisch beispiellosen Werks von 60 Jahren – am seidenen Faden irgendwelcher halbseidenen Rating-Agenturen*» (Krupa, 2010).

Η πρόταση αυτή είναι μια διαπίστωση. Διακρίνεται ο φόβος της Ευρώπης πως η Ελλάδα λόγω κρίσης θα επηρεάσει αρνητικά στην Ένωση και δείχνει πως είναι πιο ευάλωτη από ποτέ, όπως αναφέρουν κάποιοι οργανισμοί αξιολόγησης.

10) «*Die meisten fühlen als Deutsche – und denken als Europäer. Vom Ringen der Staatschefs bis zum Schlagabtausch in der Boulevardpresse: Die oft beschworene und lange Zeit vermisste europäische Innenpolitik – so sieht sie aus*» (Krupa, 2010).

Η εικόνα των ευρωπαίων ηγετών και των ευρωπαϊκών μίντια να μάχονται στην αρένα, σαν σε αγώνα μποξ, στοχεύει στο να αποδώσει ειρωνικά και σατιρικά την ανυπαρξία επί της ουσίας κοινής εσωτερικής ευρωπαϊκής πολιτικής.

11) «*Aber fast 50 Prozent antworten auf die entsprechende Frage, dass ihnen die Rückkehr zur D-Mark lieber wäre. Herz und Hirn ziehen in unterschiedliche Richtungen. Man fühlt als Deutscher (zuletzt 81 Prozent), stimmt aber zu, dass Europa "unsere Zukunft ist" (62 Prozent). Je enger die Welt zusammenrückt, desto größer wird die Sehnsucht nach den vertrauten Einheiten*» (Krupa, 2010)

“Καρδιά και μυαλό” είναι εδώ ο ιδιωτισμός. Με αυτή τη φράση, ο συντάκτης θέλει να πει πως οι Γερμανοί αναπολούν τις εποχές πριν την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν το νόμισμα ήταν το μάρκο, καθώς τη θεωρούσαν καλύτερη εποχή και ένιωθαν πιο ενωμένοι σαν έθνος αφού υπήρχε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη και αυτό «λέει η καρδιά τους». Όμως το

μυαλό θεωρεί σωστό να παραμείνει στην Ευρώπη ενωμένη με τις υπόλοιπες χώρες. Η φράση „Je enger die Welt zusammenrückt“ είναι μεταφορά για το πως ο κόσμος συνδέεται όλο και πιο πολύ. Αυτό όμως μπορεί να δημιουργήσει μια αίσθηση σαν να έρχεται κάποιος πολύ κοντά με ένα ξένο άτομο σε έναν στενό χώρο. Όσο η λογική και να λέει ότι αυτό είναι το μέλλον, τόσο νοσταλγούν οι Γερμανοί το γνωστό, το οικείο για αυτούς.

12) *«Die unendliche Geschichte ist um ein Kapitel reicher. Geschrieben hat es federführend Wolfgang Schäuble, in der Hauptrolle wie immer: das kleine Griechenland. Zusammen mit den anderen Finanzministern der Eurogruppe wurden am Donnerstagabend in Luxemburg erneut einige Seiten gefüllt, aber genau jene Sätze ausgelassen, mit denen sich das dicke Buch allmählich hätte abschließen lassen»* (Zacharakis, 2017).

Εδώ χρησιμοποιείται μεταφορικά «μια ατελείωτη ιστορία με κύριο ρόλο την Ελλάδα» σαν χαρακτηρισμός της ιστορίας της κρίσης, η οποία γράφτηκε από τους υπουργούς οικονομίας της Ευρωομάδας με ηγέτη τον Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, που γέμισαν πάλι μερικές σελίδες αλλά άφησαν ακριβώς τις προτάσεις που θα μπορούσαν να τερματίσουν την ιστορία. Έτσι ειρωνεύεται το ρόλο των δήθεν σωτήρων της Ελλάδας, λέγοντας πως ουσιαστικά αυτοί είναι που κρατούν την κρίση ζωντανή και καθυστερούν το τέλος της. Η Ελλάδα εδώ ναι μεν είναι πρωταγωνίστρια, την πορεία της όμως την καθορίζουν άλλοι, έτσι η Ελλάδα εδώ παρουσιάζεται σαν θύμα.

13) *«Dabei hat die deutsche Rettungspolitik ganz erheblich zum wirtschaftlichen Niedergang in Griechenland beigetragen. Das fängt schon bei den Milliarden an, die angeblich in die Taschen griechischer Rentner und Arbeitnehmer fließen. Ein großer Teil des Geldes ist nie beim griechischen Staat angekommen, sondern wurde sofort weitergeleitet, um Banken und Versicherungen auszubezahlen, die griechische Staatsanleihen gekauft hatten – darunter auch deutsche Institute»* (Schieritz & Faigle, 2015)

Εδώ είναι έντονη η κριτική προς την υποκρισία των Γερμανών: Αυτό που ονομάζουν «πολιτική διάσωσης», κατηγορείται πως έχει μεγάλη ευθύνη για την παρακμή της Ελληνικής οικονομίας. Τα δισεκατομμύρια που δήθεν έρρεαν στις τσέπες των Ελλήνων συνταξιούχων και εργαζομένων, στην πραγματικότητα διαβιβάστηκαν κατευθείαν σε τράπεζες και ασφαλιστικά ταμεία – κάποια από αυτά γερμανικά – που είχαν αγοράσει κρατικά ομόλογα της Ελλάδας.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Η εφημερίδα “Die Zeit” είναι μία από τις ευρύτερα διαδεδομένες εφημερίδες στη Γερμανία και αυτό ήταν το κύριο κριτήριο βάσει του οποίου επιλέχθηκε προς εύρεση των κατάλληλων άρθρων που σχετίζονται με την ελληνική κρίση. Με τίτλους όπως “Beendet die grundfalsche Griechenland-Politik!” (Ας πάρει ένα τέλος η ριζικά λανθασμένη πολιτική της Ελλάδας) και “Der Wahnsinn geht weiter” (Η τρέλα συνεχίζεται) θεωρήθηκε πως τα κριτήρια επιλογής υπερκαλύφθηκαν, καθώς συμπεριλαμβάνονταν αρκετοί ιδιωτισμοί και μεταφορές που περιέγραφαν τις απόψεις των συντακτών για την Ελλάδα.

Μέσω των τίτλων όπως και στα αποσπάσματα διακρίνεται έντονα η ειρωνία. Τα άρθρα διακατέχονται από αυτόν τον ειρωνικό χαρακτήρα, τόσο ως προς την Ελλάδα, όσο και ως προς τη Γερμανία. Μεταξύ αυτών των χωρών δεν μπορεί να υπάρξει καμία ευημερία απ’ τη στιγμή που υπάρχει «διαφωνία» ανάμεσά τους.

1.6 Frankfurter Allgemeine Zeitung

1) «*Vom Tisch ist das Thema keineswegs. Die Einführung von Kapitalverkehrskontrollen in Griechenland bleibt im Dauerstreit zwischen Athen und seinen Gläubigern eine Option – auch wenn ein Vorstoß des Chefs der Eurogruppe Jeroen Dijsselbloem vorerst auf geringe Resonanz stieß. Der andauernde Kapitalabfluss aus Griechenland hat die Einlagen auf den niedrigsten Stand seit Ausbruch der Schuldenkrise sinken lassen. Das wirft die Frage auf, ob es so weitergehen kann*» (Mussler & Plickert, 2015).

Με την έκφραση τονίζει, ότι η υπόθεση δεν έχει τελειώσει καθόλου. Αναφέρεται στο θέμα των κάπιταλ κοντρόλ, που αποτελεί ακόμα μια επιλογή στο συνεχή "καβγά" μεταξύ της Αθήνας και των πιστωτών της. Εκφράζει αμφιβολία για το ποιος είναι ο σωστός δρόμος για την Ελλάδα.

2) «*Griechenland und Zypern sind finanziell über die Banken eng miteinander verflochten. Im März 2013 stand die Inselrepublik vor dem Finanzkollaps. Der im Vorjahr beschlossene Schuldenschnitt auf griechische Staatsanleihen, bei dem der Nennwert vieler Anleihen um mehr als die Hälfte „rasiert“ wurde, hatte tiefe Löcher in die Bilanzen der zyprischen Banken gerissen. Nervöse Kunden, darunter auch russische Oligarchen, räumten ihre Konten leer – etwa 10 Milliarden Euro flossen ab – und überwiesen einen Großteil davon ins Ausland*» (Mussler & Plickert, 2015).

Αναφέρεται με σκληρές εκφράσεις στις συνέπειες που είχε η κρίση της Ελλάδας για την Κύπρο, διότι οι δύο χώρες είναι στενά συνδεδεμένες μέσω των τραπεζών. Το απόλυτο "κούρεμα" της τιμής πολλών ελληνικών μετοχών "ξετίναξε" τους ισολογισμούς πολλών Κυπριακών τραπεζών και αρκετοί πελάτες μεταφέρανε τα χρήματά τους στο εξωτερικό. Οι εκφράσεις θυμίζουν πως η κρίση φέρνει την καταστροφή, σαν θεομηνία.

3) «*Damals wie heute floh das Kapital, damals wie heute wackelte der Bankensektor und wurde vor allem durch Notkredite des Eurosystems über Wasser gehalten, was die Europäische Zentralbank (EZB) in eine Schlüsselrolle drängte. Und damals wie heute glaubte die Regierung, sie könne Warnungen der Gläubiger in den Wind schlagen*» (Mussler & Plickert, 2015).

Συγκρίνει την κατάσταση η οποία επικρατούσε στην Ελλάδα τότε, δηλαδή πριν την κρίση, με σήμερα, στους τομείς τράπεζες, κεφάλαια και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Υποθέτει επανειλημμένως -τρεις φορές- την μη διέξοδο από την κρίση, εφόσον δεν αλλάζει στάση φυσικά η ελληνική κυβέρνηση τονίζοντας ότι δεν άλλαξε τίποτα.

4) «*Eine der beiden größten Banken, die Laiki Bank, wurde abgewickelt, die anderen Institute wesentlich verkleinert. Damit war auch die EZB-Bedingung für eine Ela-Fortsetzung erfüllt. Denn vor allem die Laiki Bank war zuvor auf die Notkredite angewiesen gewesen; im März 2013 hatte sie sich über Ela mehr als 9 Milliarden Euro verschafft, gut die Hälfte der zyprischen Wirtschaftsleistung. Zwei Jahre danach scheint das Sanierungsprogramm erste Früchte zu tragen. Zwar erlebte die Inselrepublik nach dem Chaos-Frühjahr einen tiefen Rezessionsschub. Im Jahr 2013 schrumpfte das BIP um mehr als 5 Prozent. Einige Fachleute hatten aber nach der Implosion des übergroßen Bankensektors eine noch schwerere Schrumpfung der zyprischen Wirtschaft erwartet. Und für das laufende Jahr rechnet die Regierung erstmals wieder mit einem leichten Wachstum*» (Mussler & Plickert, 2015).

Εδώ περιγράφεται πως τακτοποιήθηκε η Λαϊκή Τράπεζα στην Κύπρο και γενικά το πρόγραμμα εξυγίανσης που καρποφόρησε μετά από δύο χρόνια παρόλο που υπήρχε μία μείωση στη Κυπριακή οικονομία. Σε τελική ανάλυση πρόκειται για μια θετική εκτίμηση της κυπριακής αντιμετώπισης των προβλημάτων.

5) «*Manches von dem, was Kyriakos Mitsotakis propagiert (mehr E-Government, Verringerung der Staatsausgaben), hat man zwar – zum Teil bis in die Formulierungen*

hinein – schon von Giorgios Papandreou gehört, der von 2009 bis 2011 Griechenlands kontrollierten Sturzflug als Ministerpräsident verwaltete. Doch Papandreou hat sich für die Etage unterhalb der großen Ideen, in der es um deren Durchsetzbarkeit geht, nie interessiert – ähnlich wie Tsipras. Mitsotakis merkt man dagegen immer noch den McKinsey-Manager an, der er einmal war. An einer Reformidee interessiert ihn stets auch die Frage, ob und wie sie funktionieren könnte. Doch auch Mitsotakis hat eine Schwäche: Ihm fehlt ein überzeugendes Narrativ. Die Frage, wie ein nicht von Krediten und neuen Schulden getriebenes Wachstumsmodell für Griechenland aussehen könnte und an welchen Stellschrauben ein Athener Ministerpräsident überhaupt noch drehen kann, hat auch er noch nicht schlüssig beantwortet» (Martens, 2017)

Εδώ αναλύονται ορισμένες πολιτικές που επικρατούν στην Ελλάδα. Ο Παπανδρέου ασχολούνταν με μεγάλες ιδέες, χωρίς να είναι διασφαλισμένο πως είναι πραγματοποιήσιμες, παρομοίως και ο Τσίπρας. Ο Μητσοτάκης από την άλλη, ενδιαφέρεται πάντα και για την λειτουργικότητα κάποιας μεταρρύθμισης, μόνο που στην περίπτωση της κρίσης, είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν ακόμα κι τα περιθώρια δράσης για τον πρωθυπουργό. Για τον Παπανδρέου και τον Τσίπρα η εικόνα δεν είναι θετική, διότι δείχνει ότι σκέφτονται σε ένα υποτιθέμενο ανώτερο επίπεδο, ξεκομμένοι από τον κόσμο, χωρίς να υπολογίζουν την βάση.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Τα εν λόγω άρθρα φέρουν κάποιες διαφοροποιήσεις σε σχέση με όσα προηγήθηκαν. Είναι η πρώτη φορά που υπάρχει ξεκάθαρος σχολιασμός των επιπτώσεων της ελληνικής κρίσης και στην Κυπριακή οικονομία, της οποίας το τραπεζικό σύστημα επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό, ενώ παράλληλα γίνεται μία απόδοση ευθυνών στους Έλληνες πολιτικούς, μέσα από την κριτική των πράξεών τους. Αυτή λοιπόν η μοναδικότητα του συγκεκριμένου περιεχομένου, το κατέστησε και κατάλληλο προς σχολιασμό.

Στη συγκεκριμένη εφημερίδα, η εικόνα της Ελλάδας κρίνεται σε μεγαλύτερο βαθμό βάσει των λεγόμενων των αποσπασμάτων παρά από τον ίδιο τον συντάκτη. Ωστόσο, στο πέμπτο απόσπασμα ο συντάκτης θεωρεί ανίκανους τους Έλληνες πολιτικούς να αναλάβουν σωστά τα καθήκοντά τους, γεγονός που αποτελεί μία ξεκάθαρα αρνητική στάση απέναντι στους χειρισμούς της Ελληνικής κυβέρνησης.

1.7 Handelsblatt

1) «Die Deutschen dagegen pflegen die Klischees vom Griechen, der es sich wie in dem Film „Hochzeit auf Griechisch“ in den vergangenen 20 Jahren vor allem gutgehen ließ. Dafür hat man ihnen einmal, zweimal finanziell unter die Arme gegriffen, ihre Schulden um 75 Prozent erlassen- und trotzdem faulenzen sie herum» (Jahn, 2012).

Οι Γερμανοί καλλιεργούν και φροντίζουν αυτό το στερεότυπο γιατί έν μέρει τους βολεύει: Τους επιτρέπει να ρίξουν όλη την ευθύνη στους αχάριστους Έλληνες και να δικαιολογήσουν τα σκληρά μέτρα προς τον ελληνικό λαό. Η τεμπελιά είναι η εύκολη εξήγηση γιατί δεν λειτουργεί η πολιτική τους. Ο ομιλητής δεν υποστηρίζει την στάση αυτή των Γερμανών και δείχνει να είναι με το μέρος των Ελλήνων.

2) «All diese U-Boote und anderen Waffen, die Deutschland an Griechenland verkaufte, die das Land nicht brauchte und sich leisten konnte. Das alles basierte auf Korruption, Geld floss an die Minister. Die Finanzierung ging am Haushalt vorbei. Natürlich: Die Griechen haben betrogen, aber ihr Deutschen seit genauso mitschuldig wie jeder andere. Spiele Sie jetzt nicht den Heiligen, denn ihr seid nicht heiliger als der Rest. Ihr habt eure Interessen verfolgt und die Augen vor dem Sumpf verschlossen» (Jahn, 2012).

Εδώ οι Γερμανοί φαίνεται να έχουν υποστηρικτική άποψη ως προς τους Έλληνες, διότι ναι μεν οι Έλληνες πολιτικοί εξαπάτησαν και κορόϊδεψαν τον ελληνικό λαό και την Ευρώπη αλλά έχουν και οι Γερμανοί ευθύνη, διαφθείροντάς τους, πουλώντας τους παλιά υποβρύχια και όπλα που σε τελική ανάλυση δε χρειαζόταν κανείς. Οπότε ούτε οι Γερμανοί πρέπει να το «παίζουν άγιοι» εφόσον επεδίωξαν τα συμφέροντά τους και έκαναν τα στραβά μάτια μόλις δυσκόλεψε η κατάσταση.

3) «In einem Essay mit dem Historiker Niall Ferguson haben Sie vor Kurzem den Teufel an die Wand gemalt. Es sei "fünf vor zwölf", weil Deutschland die "Lehren aus der Vergangenheit" vergessen habe. Der Text stieß in Deutschland auf einige Kritik. Glauben Sie wirklich, wir befinden uns in einer Situation wie Anfang der dreißiger Jahre?» (Jahn, 2012)

Ένα δοκίμιο του συνομιλητή και του ιστορικού Νιάλ Φέργκιουσον έχει δεχθεί κάποιες επικρίσεις στή Γερμανία, διότι φέρνει την καταστροφή, προειδοποιώντας τους Γερμανούς πως ξέχασαν τα διδάγματα του παρελθόντος και πλέον βρίσκονται στο „παρά πέντε“ πριν γίνει ξανά το κακό. Εννοεί την περίοδο πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο,

μόνο που τότε η Γερμανία ήταν σε μία παρόμοια θέση με αυτήν που βρίσκεται τώρα η Ελλάδα.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Η επιλογή αυτού του άρθρου έγινε διότι περιέχει κυρίως θετικά σχόλια για την Ελλάδα, δείχνοντας έτσι μία υποστήριξη, που έρχεται σε αντίθεση με την πλειοψηφία των άρθρων που συναντά κανείς στον γερμανικό τύπο και αφορούν την Ελλάδα και την κρίση που την διατρέχει.

Η εφημερίδα “Handelsblatt” φαίνεται πως είναι υποστηρικτική ως προς την Ελλάδα, αφού ναι μεν τονίζει πως έχει κάνει πολλά λάθη σαν χώρα, αλλά δεν παραλείπει να επιρρίψει ευθύνες για την κατάσταση, τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ευρώπη σαν σύνολο. Οι συντάκτες εκφράζουν αυτή την θετική τους στάση ως προς την Ελλάδα, καθώς αναφέρουν ότι οι Γερμανοί δε είναι “άγιοι” μιας και είναι φανερό πως και εκείνοι υπερασπίζονται το συμφέρον τους. Τέλος, γίνεται κατανοητό πως ο καθένας μπορεί να βρεθεί σε αυτή τη θέση, όπως άλλωστε και η Γερμανία, η οποία υπήρξε σε παρόμοια απελπιστική κατάσταση όπως αυτή της Ελλάδας, την περίοδο πριν τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

1.8 Süddeutsche Zeitung

1) «*In Griechenland, das mit den Sparauflagen der Europäischen Union und hohen Flüchtlingszahlen kämpft, wollten die deutschen Gäste Signale der Wertschätzung senden und Kunst zur Brücke über politische und wirtschaftliche Verwerfungen machen*» (Constanze, 2017).

Οι Γερμανοί καλεσμένοι δείχνουν υποστήριξη προς την Ελλάδα, η οποία παλεύει με τα μέτρα λιτότητας και τον υψηλό αριθμό προσφύγων: Στάλθηκαν “σήματα εκτίμησης μέσω τέχνης ως γέφυρα”, που χρειάζεται να ξεπεραστούν οι πολιτικές και οικονομικές απορρίψεις.

2) «*Griechenland, einst Wiege der Demokratie und heute im Klammergriff von Schulden und Sparprogrammen, bleibe ein wichtiger Partner "in einer veritablen Krise" der Europäischen Union, sagte Steinmeier nach einem ersten Gespräch mit dem griechischen Staatspräsidenten Prokopis Pavlopoulos. Europa sei "im Grundsätzlichen angekommen",*

gerade in Griechenland wüssten die Menschen, dass die EU "keine Selbstverständlichkeit" sei und "auch nicht mit einer Ewigkeitsgarantie ausgestattet» (Constanze, 2017).

Εδώ ο Γερμανός πρόεδρος Στάινμαϊερ βεβαιώνει τον Έλληνα πρόεδρο Παυλόπουλο για τη μεγάλη σημασία της Ελλάδας – κάποτε "λίκνο της δημοκρατίας" και τώρα αιχμάλωτη "στις αγκυλώσεις των χρεών" – σαν εταίρος σε μια ουσιαστική κρίση της Ευρώπης. Η κρίση ανήκει σε όλη την Ευρώπη, όχι μόνο στην Ελλάδα. Διαπιστώνει ότι ειδικά οι Έλληνες, ξέρουν πως η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι αυτονόητη και εκ φύσεως αιώνια. Αυτό είναι μια θετική επιβεβαίωση του ελληνικού ρόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με αναφορά στο σπουδαίο παρελθόν της Ελλάδας και δείχνοντας την σαν τραγική ηρωίδα, και καλό για το αίσθημα αυτοεκτίμησης των Ελλήνων.

3) *«Die Stimmung hat sich gedreht: In Griechenland greifen Steuerfahnder jetzt durch. Nachts ziehen sie los. Geschäftsleute haben Angst. Nachts wird Athen schön. Die Dunkelheit schluckt die Spuren der Krise. Sie lässt die Not in finsternen Hauseingängen unsichtbar werden. Dort legen sich die Obdachlosen zur Ruhe. Fassaden, tagsüber schäbig, werden im Licht der Laternen zu hübschen Kulissen. Nachts ist Athen die halbe Wahrheit» (Szymanski, 2016).*

Η διάθεση στην Ελλάδα έχει αλλάξει, έχει πάρει άλλη κατεύθυνση, σαν τον άνεμο που γυρίζει ξαφνικά. Οι εφοριακοί ελεγκτές τριγυρνούν τις νύχτες σαν εφιάλτες για τους επιχειρηματίες. Τις νύχτες που „το σκοτάδι καταπίνει όλα τα ίχνη της κρίσης“ και κρύβει τα άσχημα και την φτώχεια. Αλλά ακόμα και αυτή η „μισή αλήθεια“ της νυχτερινής Αθήνας, αυτό το τελευταίο ψεύτικο ειδύλλιο, θα το αποκαλύψουν οι εφοριακοί.

4) *«Griechenland ist das Land, von dem es in Europa heißt, mit Geld könnten die Menschen nicht umgehen. Mehr als 300 Milliarden Euro Schulden hat der Staat angehäuft. Vor einem Jahr hat die Europäische Union das Land wieder einmal vor dem Bankrott gerettet. Diesmal mit 86 Milliarden Euro bis 2018. Schätzungen zufolge entgehen dem griechischen Staat im Jahr zwischen elf und 16 Milliarden Euro allein durch Steuerhinterziehung. Das entspricht einem Drittel der jährlichen Steuereinnahmen. Oder, wenn man in Leid rechnen möchte: Zwei bis drei der schmerzhaften Sparpakete, die die Regierung vor der Sommerpause umgesetzt hat» (Szymanski, 2016).*

Εδώ βρίσκουμε έναν αρνητικό χαρακτηρισμό των Ελλήνων, καθώς και την επεξήγηση της κοινής Ευρωπαϊκής γνώμης, ότι οι Έλληνες απλά δεν μπορούν να χειριστούν τα χρήματα, γιατί το κράτος έχει συγκεντρώσει πάνω από 300 δισεκατομμύρια

Ευρώ σε χρέη. Πριν από ένα χρόνο, ο σωτήρας που ονομάζεται Ευρωπαϊκή Ένωση, έσωσε για άλλη μια φορά τη χώρα από την χρεοκοπία. Η φοροδιαφυγή φτάνει στο τεράστιο μερίδιο του ενός τρίτου των ετήσιων φορολογικών εσόδων και – η τραγική ειρωνεία – αυτό αντιστοιχεί στα δύο έως τρία από τα οδυνηρά πακέτα μέτρα λιτότητας που πληρώνει τώρα ο ελληνικός λαός.

➤ **Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:**

Κατά τη διάρκεια της αναζήτησης στην συγκεκριμένη εφημερίδα με λέξεις κλειδιά την Ελληνική κρίση, εμφανίστηκε το άρθρο με τίτλο “Europa schuldet den Griechen "Unterstützung und Solidarität" (Η Ευρώπη χρωστάει στους Έλληνες “Υποστήριξη και αλληλεγγύη”). Ο τίτλος από μόνος του, είναι αρκετά ενδιαφέρων αφού φαίνεται μία θετική στάση ως προς την Ελλάδα, ιδιαίτερα με τη χρήση της λέξης “αλληλεγγύη”, και αυτός ήταν ο κυριότερος λόγος που επιλέχθηκε, εκτός φυσικά από την πληθώρα χαρακτηριστικών ιδιωτισμών που βρέθηκαν στο άρθρο αυτό. Το συμπέρασμα που εξάγεται από αυτό το απόσπασμα, είναι πως ο συντάκτης τρέφει εκτίμηση στον Ελληνικό λαό και τον υποστηρίζει, αφού η κρίση ανήκει σε όλη την Ευρώπη και όχι μόνο στην Ελλάδα.

Το άλλο άρθρο είχε πιο αφηγηματικό και αρνητικό ύφος, καθώς το θέμα ήταν κυρίως η φοροδιαφυγή και αυτό ήταν το βασικό κριτήριο επιλογής του. Τονίζεται έντονα πως τόσα χρόνια ο ελληνικός λαός δε πλήρωνε τίποτα και ότι η Ευρώπη συνεχώς έσωζε την κατάσταση της χώρας. Η συγκεκριμένη εφημερίδα λοιπόν, αναδεικνύει τόσο τα θετικά, όσο και τα αρνητικά της Ελλάδας.

1.9 Taz

1) «Bei ihrer Pressekonferenz am Montagnachmittag stand deshalb Vizekanzler Sigmar Gabriel neben ihr. Er hatte die Aufgabe übernommen, den Griechen zu drohen. „Guter Bulle, böser Bulle“ nennt man dieses altbekannte Kommunikationsmuster. „Niemand kann hundert Prozent bekommen“, wandte sich die Kanzlerin versöhnlich an Alexis Tsipras. Europa könne nur funktionieren, wenn es kompromissfähig sei» (Maier, 2015)

Εδώ φαίνεται ξεκάθαρα το έντονα ειρωνικό ύφος: Χρησιμοποιείται στην καθομιλουμένη γλώσσα η εικόνα του κακού και του καλού „μπάτσου“, σαν να έχουν σχεδιάσει η Μέρκελ και ο Γκάμπριελ ένα στρατηγικό παιχνίδι αντιμετωπίζοντας τον Έλληνα πρωθυπουργό, με στόχο να ξεγελαστεί ο ένοχος της υπόθεσης και να κάνει συμβιβασμούς.

2) « Nach dem Ja macht EU-Kommissions-Chef Jean-Claude Juncker einen riesigen Freudensprung. Denn er hatte als Erster und uneingeschränkt für ein Ja geworben – „egal, wie die Frage lautet“. Auch Eurogruppenchef Jeroen Dijsselbloem dürfte jubeln. Für den Niederländer geht es nämlich auch um eine neue, zweite Amtszeit als Anführer des Euroclubs. Die Griechenland-Krise ist für ihn eine Feuerprobe. Danach müssen Juncker und die anderen Euroretter überlegen, wie sie weiter vorgehen wollen. Denn der letzte Reform- und Sparplan, über den die Griechen abstimmen sollen, ist laut Beschluss der Eurogruppe vom Samstag vom Tisch. Auch das 2. Hilfsprogramm ist abgelaufen; die von Athen beantragte Verlängerung wurde abgelehnt. Vermutlich würde ein Sondertreffen der Eurogruppe einberufen, um die nächsten Schritte zu klären» (Bonse & Krüger, 2015)

Το κείμενο εξετάζει τις συνέπειες του δημοψηφίσματος του 2015, και ποιά απάντηση θα βόλευε τους Ευρωπαίους πολιτικούς Juncker και Dijsselbloem. Το κύρος και η καριέρα τους εξαρτώνται μεταξύ άλλων από το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος – είναι σαν "πύρινη δοκιμή" για τους δήθεν σωτήρες του Ευρώ. Άκυρο το τελευταίο σχέδιο λιτότητας και μεταρρυθμίσεων, οι πολιτικοί πρέπει να σκεφτούν τα επόμενα βήματά τους. Όλο αυτό δείχνει πόσο μπλεγμένα είναι τα πράγματα στην ελληνική και Ευρωπαϊκή πολιτική, δημιουργείται η εντύπωση πως όλο αυτό είναι ένα τακτικό παιχνίδι μεγάλης σπουδαιότητας.

➤ Λόγος επιλογής άρθρου και Συμπέρασμα του Τύπου:

Στο πρώτο άρθρο περιγράφεται κατά κύριο λόγο το ύφος που είχαν η καγκελάρια Angela Merkel και ο αντικαγκελάρια Sigmar Gabriel σε μια συνέντευξη Τύπου, στην οποία ο καθένας φαίνεται να επιτελούσε έναν συγκεκριμένο σκοπό. Ο συντάκτης χρησιμοποιεί ειρωνεία για να χαρακτηρίσει τα δύο πολιτικά πρόσωπα, αφού αναφέρει τη Μέρκελ σαν “καλό μπάτσο” και τον Γκάμπριελ σαν “κακό μπάτσο” και προσθέτει ότι αυτή η τακτική ήταν ένα λεγόμενο «μοτίβο επικοινωνίας» μεταξύ τους για να ξεγελάσουν τον Έλληνα πρωθυπουργό. Η συγκεκριμένη παρομοίωση είναι αρκετά ενδιαφέρον και πρωτότυπη και αυτός ήταν ο λόγος που επιλέχθηκε.

Στο δεύτερο άρθρο, ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις των Ευρωπαίων πολιτικών αναφορικά με το ελληνικό δημοψήφισμα του 2015, αφού αναφέρεται πως στόχος δεν ήταν το συμφέρον του λαού, αλλά η ικανοποίηση των προσωπικών βλέψεων κάποιων πολιτικών προσώπων. Τέλος, στο εν λόγω απόσπασμα, δεν φαίνεται κάποια προσωπική άποψη εκ μέρους του συντάκτη, παρά μία εκτενής παρουσίαση των λεγόμενων ορισμένων Ευρωπαίων πολιτικών.

1.10 Συγκεντρωτικός πίνακας ευρημάτων πρακτικού μέρους

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΑΡΘΡΩΝ	ΑΠΟΨΗ/ ΣΤΑΣΗ	ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΚΗ
Bild: Dauerkrise in Griechenland erneut Thema beim IWF	Αρνητική	✗
Der Spiegel: 1. Stell dir vor, Athen liegt in den USA 2. Hintergründe zur Griechenlandkrise – endlich verständlich. Ist Griechenland pleite? 3. "Mein Lohn reicht gerade, um Essen zu kaufen" 4. In der Trutzburg des Selbstmitleids 5. Fast zwei Drittel der Griechen ohne Vollzeitjob	1. Αρνητική 2. Αρνητική 3. Θετική 4. Αρνητική 5. Αρνητική	✗
Der Tagesspiegel: Was die Schuldenkrise für Deutschland bedeutet	Αρνητική	✗
Die Welt: 1. Angela Merkels Abschied von der Zuchtmeister-Rolle 2. IWF kauft Merkel Zeit in der Griechen-Frage 3. Die Zitate des Wochenendes. Griechenland-Krise 4. Sender wehren sich gegen Kritik an Berichterstattung	1. Θετική 2. Αρνητική 3. Αρνητική 4. Θετική	— 2

² Επειδή οι απόψεις είναι τόσο θετικές όσο και αρνητικές, χρησιμοποιείται η παύλα καθώς δε διακρίνεται εάν η εφημερίδα είναι φιλελληνική.

Die Zeit: 1.Der Wahnsinn geht weiter 2.Sind wir mitschuldig an Griechenlands Misere? 3.Wund, aber stark 4.Beendet die grundfalsche Griechenland-Politik! 5.Warum so wütend?	1.Θετική 2. Θετική 3. Αρνητική 4. Θετική 5.Αρνητική	✓
Frankfurter Allgemeine Zeitung: 1. Auswandern als Krisenlösung 2. Was Griechenland von Zypern lernen kann	1.Θετική 2.Αρνητική	—
Handelsblatt: „Griechenland droht der perfekte Sturm“	Θετική	✓
Süddeutsche Zeitung: 1.Steinmeier: Europa schuldet den Griechen "Unterstützung und Solidarität" 2. Griechenland jagt seine Steuerhinterzieher	1.Θετική 2.Αρνητική	—
Taz: 1. Guter Bulle, böser Bulle 2. Wenn Griechen „Ja“ sagen...	1.Αρνητική 2.Αρνητική	✗

III. Γενικό Συμπέρασμα

Ο στόχος της παρούσας εργασίας ήταν η ανάλυση και η κατανόηση των σχημάτων λόγων και του ιδιωτισμού στη θεωρία και το πως οι παγιωμένες εκφράσεις χρησιμοποιούνται για να υποδηλώσουν μια συγκεκριμένη εκτίμηση ή στάση απέναντι στα πράγματα. Με βάσει αυτά, πραγματοποιήθηκε εκτενής έρευνα στο γερμανικό Τύπο, με αφορμή την ελληνική οικονομική κρίση. Σύμφωνα λοιπόν με αυτή τη διερεύνηση, εξήχθησαν κάποια συμπεράσματα.

Αρχικά, ο γερμανικός Τύπος με αφορμή την ελληνική οικονομική κρίση ασχολήθηκε (στην προσπάθεια του να «αιτιολογήσει» κάποιες καταστάσεις) με πολλά προβληματικά σημεία της ελληνικής κοινωνίας και με παθογένειες του ελληνικού συστήματος, προέκυψε, όμως, μια πληθώρα δημοσιευμάτων όπου άλλα ήταν αντικειμενικά και άλλα ψευδή και υπερβολικά.

Πιο συγκεκριμένα, όπως αναφέρει η Μελανίτη (2015) «μετά την οικονομική κρίση που ακολούθησε την κατάρρευση της αμερικανικής τράπεζας Lehman Brothers το 2008, οι Γερμανοί φοβήθηκαν ότι η Ελλάδα απειλεί την ευρωζώνη και ότι οι επιπτώσεις από την κρίση θα επεκταθούν σε κείνη και σε όλο τον κόσμο. Το 2010 τα γερμανικά Μέσα αρχίζουν να κάνουν αναφορές στην οικονομική κατάσταση της χώρας μας εκθέτοντας τους κινδύνους που θα είχε μια πιθανή έξοδος από την Ευρωζώνη ή μια πιθανή πτώχευση του ελληνικού κράτους. Ακόμη δεν έχουν ξεκινήσει οι αναφορές στους Έλληνες και τις συνήθειες τους. Σταδιακά ξεκινούν τα πρώτα δημοσιεύματα για την φοροδιαφυγή, τις υπερβολικές συντάξεις ακόμη και το σύνολο των ημερών που απεργεί ή που κάνει διακοπές ο μέσος Έλληνας συγκριτικά με το μέσο Γερμανό. Πλέον, δίπλα στη λέξη «Έλληνες» βρίσκεται πάντα το επίθετο «πτωχευμένοι» και η λέξη «Griechenland» αντικαθίσταται από τον όρο «Krisenland». Έχει ξεκινήσει ήδη η πρώτη περίοδος που αφορά στην αντιμετώπιση της Ελλάδας από τα γερμανικά μέσα, αποσκοπεί στη δημιουργία ενός «αποδιοπομπαίου τράγου» και χαρακτηρίζεται από πολύ σκληρή μεταχείριση, υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς και τη δημιουργία ενός προφίλ λαού, που αποτελείται από τεμπέληδες και διεφθαρμένους ανθρώπους, που ζούσαν πάνω από τις δυνάμεις τους μέσα στον πλούτο και πρέπει να τιμωρηθούν».

Ουσιαστικά, με αυτή την πρακτική επιτεύχθηκε να τονιστούν οι όποιες απειλές ή κίνδυνοι για τον γερμανικό λαό και να «δαιμονοποιηθούν» οι Έλληνες, σχολιάζοντας με συγκεκριμένο τρόπο.

«Έτσι, στην γερμανική κοινή γνώμη έχει επικρατήσει ότι η οικονομική κρίση στην Ελλάδα δεν περιορίζεται στην οικονομία, αλλά είναι ριζωμένη σε πιο παλιές συνήθειες και παγιωμένες συμπεριφορές των Ελλήνων. Στο επίκεντρο των συζητήσεων και των αναφορών βρίσκονται οι όροι διαφθορά και φοροδιαφυγή που συνοδεύουν πλείστα θέματα. Σύμφωνα με κάποιες γερμανικές αναλύσεις και έρευνες, στόχος των γερμανικών

Μέσων ήταν να χρησιμοποιήσουν το παράδειγμα της Ελλάδας για να προειδοποιήσουν τους Γερμανούς, αλλά και να εκφράσουν τον θυμό τους για τον ελληνικό λαό, που τους «εξαπάτησε» και με την είσοδο του στην Ευρωζώνη και με τον τρόπο ζωής του. Στην ουσία έπρεπε να επιρρίψουν κάπου τις ευθύνες και χωρίς ποτέ να γίνονται αναφορές για το ρόλο που έπαιξε η οικονομική πολιτική της Γερμανίας στην εξέλιξη της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα αλλά και χωρίς να φαίνονται οι πραγματικές αιτίες της κρίσης. Η αλήθεια, όμως, σε σχέση με τα ρεπορτάζ και τις αναφορές στην Ελλάδα πίσω από τη μονόπλευρη ενημέρωση είναι κάτι παραπάνω από προφανές.» Μελανίτη (2015)

Ολοκληρώνοντας λοιπόν την εξαγωγή των συμπερασμάτων, θεωρήθηκε χρήσιμη η αναφορά στον γερμανό ιστορικό Abelshauser (2013), ο οποίος μελέτησε εκτενώς την εικόνα που επικρατεί στην Γερμανία για την ελληνική οικονομική πραγματικότητα. Σύμφωνα λοιπόν τόσο με την παρούσα εργασία, όσο και με τον Abelshauser, η διαφορετική καθημερινότητα στην Ελλάδα και στην Γερμανία, μεταφράζεται σε διαφορετική οικονομική συμπεριφορά και εν γένει σε διαφορετικό οικονομικό πολιτισμό, γεγονός που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό την αντίληψη της κατάστασης και συνεπώς τα εκάστοτε δημοσιεύματα. Έτσι, προκύπτει αυτή η ποικιλομορφία του ύφους που παρατηρήθηκε σε όλα τα άρθρα, αφού υπήρχαν τόσο θετικοί σχολιασμοί, όσο και αρνητικοί ή ειρωνικοί, φαινόμενο που μπορεί να χαρακτηριστεί και ως επικοινωνιακή ασυμβατότητα. Τέλος, σαν συμπέρασμα από το περιεχόμενο των άρθρων, μπορεί να θεωρηθεί η παραδοχή ότι όσο πιο πλούσια είναι μια χώρα και με ομοιόμορφα κατανεμημένο εισόδημα, τόσο μεγαλύτερη είναι και η εμπιστοσύνη που προκύπτει για τη χώρα αυτή.

ΠΗΓΕΣ ΑΡΘΡΩΝ

- Alexander, R. 2017. Angela Merkels Abschied von der Zuchtmeister-Rolle. *WELT*, (online) 22 February, Available at: <https://www.welt.de/politik/deutschland/article162299551/Angela-Merkels-Abschied-von-der-Zuchtmeister-Rolle.html> [Accessed on 28 June 2017]
- Bernath, M., et al. 2017. Was die Schuldenkrise für Deutschland bedeutet. *Tagesspiegel*, [online] 08 February, Available at: <http://www.tagesspiegel.de/politik/griechenland-in-der-krise-was-die-schuldenkrise-fuer-deutschland-bedeutet/19366338.html> [Accessed on 28 June 2017]
- Bonse, E., Krüger, A., 2015. Wenn Griechen „Ja“ sagen...Die Auswirkungen eines „Ja“ auf die Europäische Union, Syriza und die griechische Wirtschaft. *Taz*, [online] 03 July. Available at: <http://www.taz.de/Folgen-des-Referendums-in-Griechenland/!5209138/> [Accessed on 16 November 2017].
- Böcking, D., Cieschinger, A., Hebel, C., et al. 2016. Ist Griechenland pleite? *SPIEGEL ONLINE*, [online] 22 Januar. Available at: <http://www.spiegel.de/politik/ausland/griechenland-krise-alle-antworten-zur-krise-und-den-euro-folgen-a-1042694.html#sponfakt=2> [Accessed on 28 June 2017].
- Brost, M., 2015. Warum so wütend? *ZEIT ONLINE*, [online] 27 March. Available at: <http://www.zeit.de/2015/13/nationalismus-populismus-medien-griechenland> [Accessed on 26 June 2017]
- Christides, G. 2017. "Working Poor" in Griechenland "Mein Lohn reicht gerade, um Essen zu kaufen", *Spiegel*, [online] 03 November. Available at: <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/armut-in-griechenland-gruppe-der-working-poor-steigt-rasant-betroffene-erzaehlen-a-1175963.html> [Accessed on 01 December 2017]
- Constanze, B. 2017. Steinmeier: Europa schuldet den Griechen "Unterstützung und Solidarität", *sueddeutsche*, [online] 7 April, Available at: <http://www.sueddeutsche.de/politik/staatsbesuch-in-athen-steinmeier-europa-schuldet-den-griechen-unterstuetzung-und-solidaritaet-1.3456995> [Accessed on 28 June 2017]
- Dams, J., 2017. IWF kauft Merkel Zeit in der Griechen-Frage, *Welt*, [online] 16 February. Available at: <https://www.welt.de/wirtschaft/article162138830/IWF-kauft-Merkel-Zeit-in-der-Griechen-Frage.html> [Accessed on 01 December 2017]
- Dauerkrise In Griechenland Erneut Thema Beim Iwf, (2017). *BILD*, [online] 21 April, Available at: <http://www.bild.de/geld/aktuelles/wirtschaft/dauerkrise-in-griechenland-erneut-thema-beim-51379392.bild.html> [Accessed on 29 June 2017]

Die Zitate des Wochenendes, (2015). *WELT*, (online) 28 June, Available at: https://www.welt.de/newsticker/dpa_nt/infoline_nt/thema_nt/article143184877/Die-Zitate-des-Wochenendes.html [Accessed on 29 June 2017]

Ertel. M., 2011. Griechenland-Krise, In der Trutzburg des Selbstmitleids, *SPIEGEL ONLINE*, [online] <http://www.spiegel.de/politik/ausland/griechenland-krise-in-der-trutzburg-des-selbstmitleids-a-770038.html> [Accessed on 01 December 2017]

Fast zwei Drittel der Griechen ohne Vollzeitjob, (2017). *SPIEGEL ONLINE*, [online] 12 November, Available at: <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/griechenland-fast-zwei-drittel-haben-keinen-vollzeitjob-a-1177601.html> [Accessed on 01 December 2017]

Hofreiter, A., & Kindler S.C., 2017., Beendet die grundfalsche Griechenland-Politik!, *ZEIT ONLINE* [online] 14 April. Available at: <http://www.zeit.de/politik/deutschland/2017-04/europapolitik-griechenland-krise-sparpolitik-deutschland-bundestagswahl> [Accessed on 26 June 2017].

Jahn, T. 2012. „Griechenland droht der perfekte Sturm“, *Handelsblatt* [online] 08 July. Available at: <http://www.handelsblatt.com/politik/international/star-oekonom-nouriel-roubini-griechenland-droht-der-perfekte-sturm/6847938.html> [Accessed on 27 June 2017]

Krupa, M., 2010. Wund, aber stark. *ZEIT ONLINE*, [online] 6 May. Available at <http://www.zeit.de/2010/19/Europa-Griechenland> [Accessed on 27 June 2017]

Maier, A. (2015). Guter Bulle, böser Bulle. *Taz*, (online) 29 June. Available at <http://www.taz.de/!5207979/> [Accessed on 28 June 2017]

Martens, M. 2017, Auswandern als Krisenlösung. *Faz*, [online] 14 September. Available at: <http://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/griechenland-auswanderung-als-krisenloesung-15195438.html> [Accessed on 20 October 2017]

Mussler, W. & Plickert, P., 2015. Was Griechenland von Zypern lernen kann. *Faz*, [online] 31 March. Available at: <http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/eurokrise/griechenland/schuldenkrise-in-der-eu-griechenland-kann-von-zypern-lernen-13512511.html> [Accessed on 29 June 2017]

Müller, H. 2015. Stell dir vor, Athen liegt in den USA. *SPIEGEL ONLINE*, [online] 19 April. Available at <http://www.spiegel.de/wirtschaft/soziales/griechenland-fuenf-jahre-krise-und-eine-loesung-fehlt-a-1029262.html> [Accessed on 29 June 2017]

Schieritz, M. & Faigle, P., 2015. Sind wir mitschuldig an Griechenlands Misere?. *ZEIT ONLINE*, [online] 26 May. Available at: <http://www.zeit.de/2015/13/griechenland-finanzkrise-streitfall-schieritz> [Accessed on 26 June 2017].

Sender wehren sich gegen Kritik an Berichterstattung, (2016). *WELT*, [online] 08 September, Available at: <https://www.welt.de/politik/ausland/article158013566/Sender-wehren-sich-gegen-Kritik-an-Berichterstattung.html> [Accessed on 29 June 2017]

Szymanski, M. 2016. Griechenland jagt seine Steuerhinterzieher. *Sueddeutsche*, [online] 2 October. Available at: <http://www.sueddeutsche.de/wirtschaft/steuern-in-griechenland-griechenland-jagt-seine-steuerhinterzieher-1.3186234> [Accessed on 29 June 2017].

Zacharakis, Z. 2017, Der Wahnsinn geht weiter. *Zeit*, [online] 16 June. Available at <http://www.zeit.de/wirtschaft/2017-06/griechenland-euro-wahnsinn-geht-weiter> [Accessed on 15 July 2017]

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. & Α. Ευθυμίου (2006). *Οι στερεότυπες εκφράσεις και η διδακτική της νέας ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης.

Αριστοτέλης. *Περί Ποιητικής* (μετ. Σ. Μενάρδου, εισ. κείμε. ερμ., Ι. Συκουτρή). Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας.

Αριστοτέλης – Ρητορική Μτφρ. Δημήτριος Λυπουρλής. 2002, 2004. Αριστοτέλης, “Ρητορική”. Τόμος 1ος: Βιβλίο Α, τόμος 2ος: Βιβλία Β-Γ. Θεσσαλονίκη: Ζήτρος.

Γεωργακοπούλου Α. & Δ. Γούτσος (1999). *Κείμενο και επικοινωνία*. Αθήνα: Ελληνικά γράμματα

Δημητρακοπούλου, Ι. (1990). «Προκαταρκτικές σκέψεις για τη μεταφορά», *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα*. Πρακτικά της 10ης ετήσιας συνάντησης του τομέα γλωσσολογίας της φιλοσοφικής σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, 9-11 Μαΐου 1989.

Θαβώρης, Α. (1966). «Ο απόλυτος υπερθετικός βαθμός μερικών επιθέτων στη Νέα Ελληνική». *Ελληνικά* 19, 16-47 & 254-295.

Καραντζόλα, Ε., & Φλιάτουρας, Α. (2004). *Γλωσσική αλλαγή*. Αθήνα: Νήσος

Κουμπαρέλης, Α. (n.d). *Δημοσιογραφικός Λόγος (γλωσσικά μέσα και ιδεολογία)* Σημειώσεις για το μάθημα Δημοσιογραφία & Δημόσιος Λόγος, Καθηγητής Εφαρμογών Τμήμα Ψηφιακών Μέσων & Επικοινωνίας ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων.

Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (1998). Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών ΑΠΘ, [Ιδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

Μελανίτη, Μ. (2015). Η Ελλάδα στον γερμανικό Τύπο: Bild, Die Welt, SZ, Focus και στερεότυπα. Διαθέσιμο στο: <http://tvxs.gr/news/egrapsan-eipan/i-ellada-ston-germaniko-typo-bild-die-welt-sz-focus-kai-stereotype> [Πρόσβαση στις 15 Οκτωβρίου 2017]

Μπαμπινιώτης, Γ. (1998). *Λεξικό της νέας Ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας.

Μπεχράκης, Ν. και Νικολαΐδης, Χ. (2014). *Δημοσιογραφικός Λόγος*, <http://thessreporter.blogspot.gr/2014/01/blog-post.html>

Μπόλλα-Μαυρίδου, Β. (1996). *Αντιπαραθετική εξέταση των στερεότυπων παρομοιώσεων της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας*. Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Μότσιου Β. (1987). *Ελευθερία και δέσμευση στη γλώσσα (Η περίπτωση των ιδιωτισμών)*. Δωδώνη 16, 231-255.

Νεκτάριος Μπεχράκης και Χρήστος Νικολαΐδης (2014) <http://thessreporter.blogspot.gr/2014/01/blog-post.html>

Παριανού Α. (1998). *Συγκριτική πραγματολογία: η περίπτωση των ιδιωτισμών μεταφραστική προσέγγιση από την ελληνική στην γερμανική*. Αδημοσίευτη Διδακτορική Διατριβή. Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Τμήμα Ξένων Γλωσσών. Μετάφρασηςκαι Διερμηνείας

Πολίτης Π. (2001a). *Η στίξη στον τύπο: από τη γραμματική της πρότασης στη ρητορική του μικροκειμένου*. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία 17, 79-91.

Συμεωνίδης, Χ. (2000). *Εισαγωγή στην ελληνική φρασεολογία*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.

Συμεωνίδου-Χριστίδου Τ. (1997). *Σημασία και δεξιότητες κατανόησης στην ξένη γλώσσα*. Πολιτισμικές παράμετροι, Γλωσσικές Εφαρμογές, 3, ΣΝΕΓ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 26-31.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας Και Θρησκευμάτων. (n.d). *Πολιτισμός Και Ελεύθερος Χρόνος*, ενότητα «Η Έκδοση Μιας Εφημερίδας».

Φανιάδης, Ε. (2012). *Σχήματα Λόγου*. Φιλολόγος στο 2^ο ΓΕΛ της Κατερίνης. Διαθέσιμο στο: <http://filologe.in.blogspot.gr/2012/09/blog-post.html> [Πρόσβαση στις 15 Δεκεμβρίου 2017]

Χατζησαββίδης Σ. (2000), *Ελληνική γλώσσα και δημοσιογραφικός λόγος*, Αθήνα, Gutenberg.

Stratilio. (2014). *Σχήματα λόγου* (με παραδείγματα από τα Κείμενα Ν.Ε Λογοτεχνίας της Θωρητικής Κατ. Γ' Λυκείου), [blog] 16 Οκτωβρίου. Διαθέσιμο στο: <http://blogs.sch.gr/stratilio/archives/3206> [Πρόσβαση στις 16 Νοεμβρίου 2017].

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Abelshauser, W. (2013). *E pluribus unum? Eine alternative Strategie für Europa. Zeitschrift für Staats- und Europawissenschaften: ZSE; der öffentliche Sektor im internationalen Vergleich*, τ. 11/4, 466-483.
- Bartels, G. (2013). Der Papst, der pafft. In Der Tagesspiegel: Available at: <http://www.fu-berlin.de/presse/publikationen/tsp/index.html> [Accessed on 15 November 2017]
- Bild.de, (1996). Die Geschichte. Available at: <http://www.bild.de/corporate-site/ueber-bild-de/bild-de/artikel-ueber-bild-de-17520982.bild.html> [Accessed on 15 November 2017]
- Burger, H. (1998). *Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen (Grundlagen der Germanistik 36)*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Crystal D. (1997). *The Cambridge Encyclopedia of Language*, Cambridge University Press.
- Duden, Wörterbuch (1888) <https://www.duden.de/suchen/dudenonline/idiom>
- Dubois, J., M. Giacomo, L. Guespin, C. Marcellesi, J.-B. Marcellesi & J.-P. Mével (1994). *Dictionnaire de linguistique et des sciences du langage*. Paris: Larousse (1η έκδοση 1973).
- Fillmore, C., P. Kay & M. C. O' Connor (1988). «*Regularity and Idiomaticity in grammatical constructions: the case of Let Alone*». *Language* 64/3, 501-538.
- Fleischer, W. (1982). *Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache*. Leipzig: VEB Bibliographisches Institut.
- Fraser, B. (1970). «*Idioms within a transformational grammar*». *Foundations of Language* 6, 22-42.
- Gläser, R. (1998). «*The stylistic potential of phraseological units in the light of genre analysis*». In A.P. Cowie (Ed.), *Phraseology. Theory, analysis, and applications*. Oxford: O.U.P, 125-143.
- Gross, G. (1996). *Les expressions figées en français, noms composés et autres locutions*. Collection l'essentiel Français, Paris: Ophrys.
- Hedwig, M. (2015). *Alles über die Zeitung*, Frankfurter Allgemeine-Zeitung Für Deutschland. Available at: http://dynamic.faz.net/fem/kommunikation/2015/148_220_4C_FO_K_Alles_ueber_15_Verlag_Onlineversion.pdf [Accessed on 02 December 2017]

Impressum, (2018). WELT. Available at: <https://www.welt.de/services/article7893735/Impressum.html> [Accessed on 02 January 2018]

Impressum, Tagesspiegel Online, Available at <http://www.tagesspiegel.de/impressum/> . [Accessed on 15 November 2017]

Kipp, A. (2007) „Der Spiegel“: *Erfolge feiern mit Skandalen* auf Stern.de

Kister, K. (2015). *Die neue "SZ am Wochenende": Das Beste zweier Welten*. In: *sueddeutsche.de*.

Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we Live by*. Chicago: Chicago University Press.

Lakoff, G., & Johnson, M. (1999). *Philosophy in Flesh. The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.

Malá, J. (2004). *Phraseologismen als Stilmittel*. www.phil.muni.cz/stylistika/studie/stilmittel.pdf.

Mejri, S. (2004): «*L' idiomaticité, problématique théorique*». In: *Mejri, S. (Ed.), L'espace euro-méditerranéen: une idiomaticité partagée*. Actes du colloque international, 2. (Hammamet 19, 20 et 21 septembre 2003). Tunis: 231-243.

Michael Kohler: „Die Zeit“ – Erfolg mit Qualität. In: Goethe-Institut. Mai 2012, [Accessed on 02 December 2017]

Nunberg, G., I. Sag & T. Wasow (1994). «*Idioms*». *Language*, 491-538.

Reagan, R. (1987). «*The syntax of English idioms: Can the dog be put on?*». *Journal of Psycholinguistic Research* 16/5 417-441.

Taz.de, *Redaktionsstatut Bestätigt von der Versammlung der mitarbeitenden Mitglieder der Genossenschaft am Mittwoch*, 26. November 2008. [Accessed on 02 December 2017]

Tomenendalová, P. (2006). *Zahlen in der Phraseologie. Ein Vergleich – Deutsch und Tschechisch*. Masarykova Univerzita, Filozofická Fakulta. http://is.muni.cz/th/75373/ff_b/Zahlen_in_der_Phraseologie.doc.

Zeitung.de. *Das Handelsblatt- Geschichte & Abo*. Available at: <http://www.zeitung.de/medien/handelsblatt/> [Accessed on 02 December 2017]